MANUSCRIPTUM
RARISSIMUM
EX ARCHIVO
CAESAREO
PRAGENSI

Digitized by the Internet Archive
in 2009 with funding from
Research Library, The Getty Research Institute

http://www.archive.org/details/manlypalmerhabox03hall

Cantabunt Virgines canticum, quod nemo intelliget
nisi cui datum est aperire librum hunc
et frangere sigilla eius.

LIBER SAPIENTIÆ.

Jesus, Maria, Joseph, Sanctus Antonius,

De Arte divina & sacra, sine Arcano, mate tradita & del praxin conscripta.

Aperi hunc librum veritate germana Sincerum, & amicis illum oculis perlege, invenies enim in illo repositum gran, dem thesaurum, eumque praestantissimum, utpote descen, dentem a Deo, & a Carolo V. multo tempore ingentibus & plane imperatoriis sumptibus & impensis quaesitum, tan, dem ex gratia Divina ab uno fratre Rosceae Crucis mirabiliter acquisitum, quem summis impensis, & non cum parva jactura militum e faucibus Tyranni libe, ravit: Et non est auditum ab illo, ut illum absolverit tam facile, & tam sincerissime comunicaverit, sicut iste magister, & sic gloriosissimus imperator ex instructi, one sui sic vidit, & fecit diligentissime, curavitque suae hered ibus Corónae conscribi: Quomodo autem hoc Divinum secretum naturae in manus meas deve, nerit, non est mihi licitum propalare; sufficiat hoc, quae scirit summum secretum & maximus thesaurus invictissimi Caroli V. & vere quisquis es, qui hunc thesaurum invenisti, potes cum summa admiratione ob stupendum naturae secretum exclamare: O Natu, ra supra naturam alias omnino naturis superior! O Natura supra te ipsam elevata! alias vero natu, ras longe superans! O Natura, quae omnia procreas ea tenet ipsa, perseverans similis sibi, unaque ad perfecti, onem adducis! O Unitas multiplicata, & discrepantia in unitatem redacta! O Eccelem semper Natura, & nun,

quam mutanda, quae tua vi cuncta conservas! O imateri-
alis materia omnem in se comprehendens materiam! O Na-
tura, quae naturam ipsam imitando oblectas! O Caelestis
natura, spiritualem substantiam, tanequam splendorem
effundens! O incorporeum corpus, res corporeas ad sta-
tum incorporeum redigens! O lunae vis motrix, per quam
rerum omnis ordo lucescit! O generalissima species, & spe-
ciosissimum genus! O Natura veri, supra naturam, na-
turarum omnium victrix! Qualis igitur natura?
Dic aliquis mihi, nimirum natura ex se ipsa natu-
raliter extracta, cujus quidem divinitas est dissimilis
ignis, veracitas tamen & vigor instar ignis ferveſcit:
Est quoque Idea seu unica species, nominibus diversis-
simis aspta, & nihilo minus unicum nomen plurima-
rum specierum multitudinem continens: est natura
excercitata, & rerum omnium explicatissima facies, ex
variis coloribus florentissima: Iris, quae omnia ex ar-
cano suo recessu producit in lucem. O natura semper
similis sibi, & indolem suam ex nulla alia repraesen-
tans! O Essentiae similitudine gaudens, & essentiae sibi
simillimae Genitrix! O Mare Oceanique immensi profun-
ditas multicolores rerum conditarum margiratas evapo-
rans! O Creaturarum complexio in Elementorum qua-
tuor amplissimo campo, mirabili venustate spectabilis!
O Epigraphe seu superscriptio Trinitatis contentae, & univer-
salis rerum omnium nexus! O Magnesiae corpus, seu ro-
bur ad se, quidquid arcanum est, trahens! O Uranicae
seu coelestis plane virtutis auriſluae Liquor! O Argenti
ardue spiritus, quem mare nobis emittit! O Substa: Arg-
githraus, sive argenti Tracii togam induta, & aurei fucci
botrum adportans! O Mentium sapientissimarum exerci-
tatio pulchra! O divinissimorum hominum omnipotens
Sapientia! O illis, qui non sunt initiati mysteriis, inelucta-
bile pelagus! O inaniter gloriantium imperitia praeju-
dicata! O Superborum mortalium aestus evanescens in fu-
mum! O piis hominibus inabscondite Splendor! Et virtute

praeditorum contemplationum sane spectaculum! O flos suave flagrans! Cultorum Philosophiae practicae proprius! O perfectissima speciei unicae Compositio! O singularis sapientiae opus pulchritudinem animis afferens dignissi„ mam! O omnium effulgescens ex una substantia lumen! O Luna, quae mutuabas accipis lucem e Lumine Solis! O una eademque Natura, nec altera ablectans & oblec„ tata, continens atque contenta, conservans & conservata, quid jam nobis cum multitudine materiae cum uni„ ca materialis substantia, unicaque natura omnia vi sua deunicat?—

) Augustissime Caesar, Ego sinceriissime manifesto tibi omnem veritatem sine omittendo aliquid de compositi„ one magni Lapidis, qui Lapis convertit omnia metal„ ta imperfecta, & perficit omne, quod in isto metallo per„ fici debet, & transmutat omnia in aurum 24 Carato„ rum, quando metallum illud, quod mutare vis, liquefactum est, & dein injicitum est, ipso fermento, id convertit in op„ timum aurum, quod in mundo est, adeo ut illud idem au„ rum in se contineat 24 Carates, & transibit per omnes probas, quaecunque institui possunt, melius, quam quod ex terra extrahitur, sicut à me vidisti, ipsemet fecisti & comprobasti. Liquidem autem Mercurius Noster est fons & origo omnium metallorum, quod & in veritate est, sic incipiam statim hoc summum Arcanum natu„ rae de praeparatione ☿ ij.—

Caput I^mum

De praeparatione Mercurii nostri.

) Accipe Mercurii medium libram, vel quantum vis, & con„ teras in pelvi testacea, cum sale purgato, sicut postea inveni„ es de illo scriptum, & hoc teras cum aceto forti, & hoc aceto

effundendo, & aliud affundendo tam diu continues, donec exeat ex Mercurio acetum purum; postea effundas super illum aquam calidam, ut ex Mercurio totum salem extrahat, & semper mixeas illum manibus, ut ad cinnulum currat, & exsicces ex illo aquam mundo trophio, & postea accipias coreum funiculo ligando arenibus viridibus, & hoc fac ter, postea exprimas illum per telam etiam ter, & postea ponas super scatellam mundam telam, & permittas eum sic jacere bene tegendo, ut nulla humiditas eum possit attingere. —

Accipe deinde Jovis unam & mediam libram, & accipe fatis purgati tres libras, & Mercurii unam libram, & hoc totum commisceas simul, & infundas ad pelvim testaceam, & teras usque ad medium diem, & caveas auram, postea conterendo haec bene redundas ad vitrum, & ponas super furnellum ipsi praeparatum, & fac ignem non magnum, & memineris ut vitrum sit in munda arena, posita in pelvi testacea, & permittas vitrum apertum, ut humiditas foras exeat, & sic vitrum debet esse calidum, sicut ovum assum, & scias quod humiditas vix transibit per diem & per noctem, & hoc tali modo experiaris, ponas cultrum supra foramen vitri, & permittas per horam jacere, quod si sit adhuc humiditas, tunc cultrus erit humidus, ille in loco, quod si exiverit tota humiditas, tunc erit siccus, permittas sic stare per horam aperto vitro, augendo ignem, & adhuc experiaris, postea ut denique humiditas exeat, clein claudas vitrum cum bono luto, ut nulla via vapor foras possit, da quoque ignem bene majorem, per diem & per noctem postea frigefiat vitrum, frangas illi collum & videas, utrum jacent in vitro pulvis, sicut nix, colligas illum munde, & si non erit pulvis, saltem conteras totum in pelvi testacea, & cribres & caveas auram; nam ibi debes terere, nisi est nunc factum, & postea infundas iterum ad vitrum, & imponas ad furnellum, sicut prius, & da ignem prius sensim, & relinquas vitrum apertum, casu quo adhuc humiditas in pulvere remaneret, experiendo cum cultro, sicut prius, & postea claudas vitrum, & da ignem bene majorem per diem & noctem, postea

frigefiat vitrum, & aperias, & invenies in illo pulverem purum, album, qui erit tenet se in cumulo, cauliges illum munde & serva, & residuum iterum conteras, & fac, sicut prius, postea pondere. quod si habueris libram, tunc celinanas, quod si non venit tota libra, non cures hoc.—

Postquam habebis hoc modo Mercurium, expurgatum, accipe postea Salis purgati tres libras, & istum Mercurium purgatum, conteras hoc totum simul in munda pelvi testacea, semper & caveas aquam, ut Mercurius iterum non accipiat humiditatem, & infundas hoc ad vitrum, & imponas vitrum ad furnellum in pelvim testaceam & arenam, & fac ignem certum, ut vitrum calefiat, & exeat humiditas bene, sicut scriptum est, & postquam feceris hoc die & duabus noctibus extinguas & frigefiat, & postea fracto vitro extrahas illum pulverem, qui sit spargibilis, sicut perla, & cave, ne vitrus palois sit, sicut vitrum erat in cumulo, nam & tunc opus esset destructum, & hoc provenit ex vehementia ignis, & si adverteres, quod aliquid remanserit in sale, infundas iterum ad vitrum, & sicut prius facias, serva illum munde, ut nulla humiditas eum attedat, nam iste est venerandus, et usque hic vocatur Sapientum Mercurius.

Notandum primo, Vitriolus sic praeparatur, accipe Vitrioli tres libras, & hoc conteras minute, & infundas ad pelvim testaceam, & pone supra lentas carbones, ut dissolvatur, & semper misceas cum ligneo scatello, ut non aduratur, & hoc tamdiu facias, donec tota humiditas bene exsiccetur, tunc cessa, & contundas minute, & tribres, & hoc bene serva in sicco, ut nulla humiditas hoc attedat.—

Nota secundo, quando sal sit praeparandus? Accipe salis Kuffulam, & postea accipiat ollam novam, & infundas ad illam mundam aquam, & eluas sordes ex aqua, & infundas illuc salem totum, & misceas, ut dissolvatur, postea filtres per telam densam, & quicunque remanebit, hoc dissolvas in alia aqua, & facias, sicut prius, & quando habebis totum salem dissolutum, & bene filtratum, ponas supra lentos carbones & lanos, ut ferveat colliendo, & quando videbis, quod

aqua evaporaverit, & sal in fundo subsideat, tunc eximes cum spatula ad pelvim mundam tandiu, donec totum salem eximas ex Gebre; postea ponas pulvim ad carbones extinctos, misceas, & non permittas aduri, & hoc tamdiu misceas, donec sal totus sit spargibilis, & nulla humiditas remaneat, & sic habebis totam a multis tam difficulter traditam praeparationem & purgationem Mercurii nostri, quam similem in Gebro & aliis sparsim inveni-es, apertam vero in Tumba Semiramidis nuper aperta & reserta. —

Caput II dum.

De praeparatione nostri Sulphuris.

Hic incipit fieri nostrum Sulphur, & de hoc etiam non sunt viri doctissimi multo minus Sophistae, qui operantur in Alchymia; nam est ita secretum, nisi a manu Domini vel mani amici simpliciter dirigatur, & sine illo nullus Philosophorum quidquam justi efficere potest; nam illud solum est, quod res omnes figit in Alchymia & in Terra, & quamquam omni metallo, maxime vero ipsi auro, ut plurimum insit, illud Sulphur, difficile tamen illud eximes ab illis, cum illorum metallorum Mercurio ab intrinseco per minima connexum sit, accipe igitur eandem materiam, in quam Archaeus universi a centro suo, tanquam agens illud Sulphur expulit, Mercurium vero, ubi, cum quo se conjungere posset, non invenit, nam nudum ibi est & facile eximendum. —

Accipe igitur in nomine Altissimi pyrites striatos: ausim tibi dicere apud omnes Philosophos pyrites striati sunt ipsorum marcasita auri. & hic seducuntur multi putantes se debere accipere minera ipsius auri: & abluas illos mundo in aqua, & ficcos, & ponas illos ad tigilla aurifabrorum

ad duo, vel ad tria, & legas quaeris inquire, & ponas supra carbones vehementes & permittas stare per modium diem, postea accipias Urinam a puero sano & infundas ad mortarium ad medium, & infundas illuc omnes pyrites. ut ibi molesceant, & accipiendo pistillum fundas in mortario sic in urina, & quando illos bene contundes, eluas illos & effundas illam Urinam; postea accipe lapidem porphyridem & currentem, & teras in illo ipsos pyrites sensim, quamvis tritionem tandiu teras cum urina, donec videris, quod dissolutum sit ut hac, effundas hoc ad tripodem & teras aliud, & sic teras usque ad finem totam hanc rem, sic melius triveris & majus lucrum accipies, propterea non sis tadiosus in terendo, nam quando accipies 40 Partes, vix tibi ex illis venient 4 partes, quae valebunt, post hanc tritionem affundas Urinae ad hoc plenum tripodem, & coquias hoc bene cum ligno miscendo, & hoc aliquamdiu coquendo, effundas deorsum impuritates, & ibunt sordes valde deorsum cum Urina, non curas hoc, infundas aliam Urinam, & coquas, & postea iterum effundas, & hoc facias tandiu coquendo, effundendo, donec videris, quod istius rei nihil deorsum eat cum Urina, & urinam puram effundas, & pyritum ut parum remaneat, sic ipses, et infundas super illos aquam tepidam, & eluas illos munde cum aqua, postea effundas aquam deorsum, et hoc cum tripode super ponas lentis carbonibus & exsicces valde munde, ut in illis nulla humiditas remaneat, & servabis, & sic habebis Tuthiam nostrum Physicum Sapientum, quae est omnium spirituum Sera.

Capitulum III

De Separatione Lapidis nostri operis Compositione.

Accipe Vitriolum exsiccatum, sicut supra scribitur, tres libras,

& tandem ȝalis nitri, & ad hoc armoniacū ȝiram, & hoc totum cōmisceas simul & cōteras hoc bene, & infundas ad vitrum, quod vocatur cucurbita, & ponas supra illud alembicum & suoponas recipientem, ut de illum fluat, & oblinias bene, ut nulla via pateat, & ponas ad furnellum, & fac ignem lentum & quando videbis, quod aqua fluat, auge ignem, & sic destillabitur, donec videas, quod plus non velit destillari. Da postea ignem bene vehementem, donec videas, quod spiritus cadat, ac sic relinquas stare ȝa diu, donec videris, quod alembicus inalbescat, tunc cōpes, & cum aqua vitrum recipientis cōpenas, Accipe partem auri, & projice illuc & claudas, & caleficias supra carbones vitrum, & sic tua aqua demittetur ȝ impuritatem & erit pura. Postea accipe ȝalem bene ustum & purgatum ad ȝ̄ tantum, & dures illud laminari tenuiter & conscindas illud minute, postea accipias ȝitrellum & infundas ad hoc aquam istam, quantum videtur, & imponas ad hoc aurum, & oblinias vitrum bene, & ponas supra cinerem calidum, ut ita dissolvatur, postea accipias hanc aquam cum auro ad ȝ cubetem parvillum, & infundas de illam aquam, & supra carbones, ut ebulliat, & quando ebullit, effundas illam aquam ex vitro, & misceas cum ligullo, ut non adhaereat bocli, & quando videbis, quod aurum est ad fundum, deponas deorsum, & istam aquam effundas paulatim, & affundas aliam super hoc, & iterum coquas, & hoc fac quinquies. Postea effundas ad tri, padem, & exsicces aquam supra carbones, ut tantum pulvis remaneat, istam pulverem colligas munde ad tigillum & imponas igni & semper misceas cum ferrea chocha, donec videas, quod nulla humiditas ex illo exeat, auro, nam quamprimum aliqua humiditas remaneret, nunquam ȝ quod bene nota ȝ se tuus lapis conjungerit, & sic habebis aurum praeparatum ad hanc nobilem & venerabilem viam. —

Caput IV^tum

In quo declaretur summum secretum Hierocosmi & quomodo aquila nostra sit capienda & acquirenda, id est Sal noster armoniacus & mare nostrum.

Maxima sane & inconprehensibilia sumus ille Deus, & Naturae artifex nobis munera est largitus, quae agnoscentes die noctuque cum toto corde amare, colere & admirari debemus: siquidem nobis Divino lumine revelatum est, ipsi homini inesse virtutes omnes tam animales & vegetabiles, quam minerales, & hoc ipsum verum esse hoc mirabili experimento comprobavimus, uti methodus te subsequens clare docebit. —

Accipe ergo in nomine Domini Urinam pueri, qui ab octavo anno non evadant ultra duodecim annos, quam urinam ex ipsis pueris mane surgentibus ex recto collige, cujus magnam te habere quantitatem oportet, quam exinde menstruum tuum ardens ad dissolvenda metallorum corpora tibi facien, dum est, a multis Alchaesti nomine indigitatum, ut modo tedo cebo: quae vase vitreo putrefacienda est, quam aptime occluso vase ne respiret, cujus vasis duae partes debent esse plenae, reliquae vero vacuae, atque hoc facto intra finum Equinum collocari debet ad putrefaciendum, quousque nigrescat, quod intra dies 40 vel 50 contingere solet, sed ut ipsa urina breviori temporis spatio nigrescat, hoc se recto habuimus, & vero experimento comprobavimus, miscendo & conjungendo cum praedicta urina chiatum aquae vitae, quae sit prius rectificata, quam optime, atque hoc modo putrefactionem accelerabis. Facta putrefactione constitue Urinam in urinale, cui recipiente & alembico optime clausis, cujus vasis duae partes debent esse plenae, tertia vero vacua atque in balneo vento igne distillabis ex trium partibus unam, vel quousque praecepta vel

lo venas, quibus venis evanescentibus recipientem amove & accluso optime cum aqua distillata conserva bis, quae est ejus Mercurius, in loco frigido quantum poteris, deinde distillationem tandem continuabis augendo ignem, & destillabitur ejus phlegma, quod vehementiorem ignem exigit, atque exire alembicum possit, atque hoc modo continuabis distillationem quousque appareant ad similitudinem mellis vel pilis fusae tum sine vas frigescere, & phlegma, quod distillabit, servabis; postea accipe primum Recipium, sive Spiritum, quem in principio distillasti, quem rectificabis hoc modo Jonas igitur illum in Boccam magnam, cujus altitudo sit unius brachii, & medii, postea in collum Boccae immitte sicinum bambicis tantum, quantum sufficit ad os includendum ipsius Boccae, quod sicinum sit prius madefactum oleo, & expressum, & filo cannabaceo ligatum, ut ex collo ipsius Boccae ipsum quandoque non valeat decidere, sed poteris extrahere: appone Boccae demum alembicum cum recipiente optime clausis cum flore farinae, hoc est impasto ipsius farinae, ad collum Boccae similiter alligato, ne vasa respirent: quo desiccato bitumine constitue Boccam ad ignem balnei leniter fervens, & materia sublimabitur ad pretiosissimum Salem, hoc tantum adverte fili, ut rostrum alembici sit amplum & patens, ne sal ex cucurbita emergens ac publimans abstruat ipsius rostri ipsius alembici, dum in recipiente emanabit, quod si fieret, rumperentur vasa, ut antea quoque nobis accidit, cum hanc experientiam ad praxim contulimus.

Cum totum salem videris per hanc destillationem transactum, caute evacua, ac vase vitreo serva optime occlusam, quod sal erit volatilis ad corporum dissolutionem, sine quo sale volatili difficile alias erit, menstruum facere, quamquam sit possibile ea ratione. Est etiam alius modus praedictum spiritum sive Mercurium animalem rectificandi seu purgandi. Accipe ergo illum spiritum a vina, tio & distilla per balneum & transacta medietate liquoris

remove recipientem, & quod in vase remaneat, abjicito, quod autem destillatum est, iterum destilla; ex eo accipiens duas partes, & quod in vase remaneat, iterum ut supra, abjicito tertium vero, quod transactum est, distillabis & ex eo recipe paulo minus totum & hoc modo spiritum sive Mercurium animalem rectificatum perfecte habebis, quo poteris exanimare tuam terram, quae tibi superius remansit, & sic habebis nostram nobilissimam aquilam, cum qua tot miranda possunt fieri in aureis laboribus veris Chymicis. Et etiam te hic docebo, quomodo debeas exanimare tuam terram, quae tibi remansit per aquilam nostram, cum qua etiam in particularibus mirabilia fieri possunt, sed à nostro opus non est recedere sufficit tantum nostra aquila.

Accipe ergo siccam illam fusam, seu magis terram fusam, & ei infunde tantum de praedicto spiritu animali, ut supernatet 4 digitis, claude vas cum suo alonero cum cera gumata, ac exsiccet, postea vas arenale concutias, ut spiritus uniatur & incorporetur, & terra spiritui jam octavam partem diffolvatur; pone in putrefactionem naturalem per duas vices, dein amato alonerio & cum diligentia apposito alembico & recipiente destillabis per cineres, cave a fumo cum vas aperueris, sunt enim spiritus patentissimi. Transacto igitur per destillationem toto spiritu ignem augebis, ut anima imprimatur in aquam destillatam, ac deinde iterum gradatim ignem augebis quousque sublimetur alius sal sive sulphur, usque non amplius sublimabitur, Frigido vitro collige sublimationem, quam cum spiritu animato collocabis ut super distillato, postea materiam duram & crematam remanentem in vase extrahe, & triturabis & iterum spiritum infunde, & clauso vase per alembicum in cineribus distillabis spiritum animatum, cum autem videris nihil ultra distillari, nec quidquam sublimari, sine vas frigescere, & animatum spiritum super distillatum cum altero prius distillato conservabis, sic etiam, si qua pars salis

per sulfurem ascenderit cum dicto spiritu simul misceto, ut supra, & clauso vase haec omnia conservabis, tunc iterum super terram de novo spiritum infunde, ad tres digitos, & annexo alembico, ut prius putrefacias, & denique per cineres distilla, usque dum nihil distillabit, deinde ignem auge, quantum possibile sit, ut terra ipsa calcinetur ac in hac tertia operatione convertatur in Cinericium colorem; vas frigefacto & amoto recipiente cum spiritu animato conservabis, terram vero pone in vas fictile, sive aceteaceum, quod sufferre ignem possit, quod claude cum capello subimisso, ei vehementem ignem de lignis ardentibus ita continuabis per duas horas. Tunc per dimidium spatium terram calcinabis. Deinde frigefacto vase extrahe terram quae erit alba prope modum & nitidi coloris, super quam infunde tantum de suo phlegmate de quatuor digitos, & infinerabis, sinas fervere per quatuor horas, ac postea decantabis caute liquorem in aliquo vas, & serva, remanentem terram autem desiccabis, atque infunde illi de novo phlegmate ut supra, fac bullire ut supra, vas decanta, vis ut supra, & terram ut supra exsiccabis, atque magisterium reiterabis, donec tota terra dissoluta sit, vel tota eius pars in illud phlegma imprimatur, quod forte evidet terra vel quaterna dissolutione, si quid insalutum remanserit, abjicias, est enim terra examinata, quae autem cum phlegmate transacta fuerit, illam filtres, deinde iterum per pannum transire facias, quo facto dissolutionem istam cineram congelabis, lentissime in urinali vitreo, cui subpositus sit alembicus cum recipiente, quo congelato iterum dissolve cum aqua nuper distillata, age per filtrum, postea per pannum ut supra, hoc autem magisterium totiens reiterabis, donec per filtrum & pannum nulla terrestritas remittatur. Tunc servato Salem nostrum armoniacum, phasilum sulphur animale nostrum, Mercurium animae nostrum fixum, de quo paulum quid super caminum colloca, & si id vitae tanquam cera sine fumo, signum habere argenti vivum fixum, ac perfecte depuratum, cum quo plurima

plurima haurire poteris, et hic est ille Mercurius, qui optatissimum nobis subsidium praebuit in omnibus nostris experimentis; et Medici communes, si hunc scirent, quam facile vobis esset omnia morborum genera quantumque difficilia cum Sale hoc nostro armoniaco volatili solvere & per sudores disjicere.—

Notandum, si autem non haberes bonum laborantem, cui posses fidere, & qui non posset nostram aquilam capere, frustra labor ares, & tantum temporis perderes, ideo volo tibi modum brevissimum communicare, qui quidem in nostro opere multum facit, sed nunquam tantum, quantum nostra aquila & modus est iste.

Accipe Salis praeparati tres libras & armoniaci libram, & hoc totum misceas bene simul conterendo, & infundas ad vitrum, quod vocatur curcurbita, & ponas ad furnellum, & relinquas apertum, ut humiditas foras exeat, & fac ignem tantum, ut vitrum fiat calidum & relinque sic stare, experiendo tum cultro sicut prius Mercurium, & quando humiditas exivit, claudas vitrum sicut supra, & da ignem banum per diem & noctem, mane, ut frigescat, et frangas vitrum, & invenies armoniacum superius jacere purum, leve sicut spongiam, & hoc vocatur a Philosophis aer, depones hoc, & residuum conteras, & iterum injunias ad vitrum, & teras, sive facias sicut prius, & hoc tamdiu, donec nihil in Sale remaneat, & hoc nec debes advertere, quia si sit Sal sparsibilis, tunc scias, quod nil sit amplius in Sale, quod si feterit in cumulo, adhuc est, conteras sicut prius, & uras tamdiu totum, donec exeat ex Sale, Salem abjicias, & Salem armoniacum serves, & sic etiam habebis aquilam nostram, sed non tam pulchram, tam patentem, sicut aquila nostra prima, quae est perfectissima Aquila omnium Philosophorum—

Caput intercalare,

De compositione & conjunctione istius pretiosissimi Lapidis, in Nomine Dei patris & filii, & Spiritus Sancti, Amen.

Sicut totum Mysterium & naturae artificium situm est in compositione naturali subjectorum agentium, & patientium & Deus omnia creavit in pondere & mensura, sic quoque te docebo arcanum illud, de quo nullus unquam Philosophorum aperte scripsit, sed verbis doctissimis caulta, runt, quam ab rem advertas fili, postquam te Deus juverit ad praeparandum Mercurium nostrum, Sulphur nostrum, & aurum nostrum, quod pro fermento tibi serviat, ut accipias

Mercurii nostri praeparati - - 10. Loth vel partes.
Sulphuris nostri praeparati - - 2. Loth vel partes.
Auri nostri praeparati - - - 1 vel 1½ Loth vel partes.

Haec totum commisce simul ad pelvim testaceam; vitreatam & teras hoc per tres horas, postea infundes ad vitrum, quod vocatur phiala & habeat collum longum & tenue, inferius sicut globus, & impanas ad arenam ad furnellum, & relinquatur vitrum apertum, ut humiditas exeat, postea lutes. & da ignem lentum, ut vitrum sit calidum sicut ovum assatum, & permittas sic stare per quatuor dies & noctes, ut se bene tuus lapis conjungat, et suscipiat corpus & animam ab illis. Haec compositio de argentum, fac scias, quod sit minus longa

Accipe Mercurii nostri praeparati 2 Loth seu partes.
Argenti nostri praeparati 2 Loth seu partes.
Sulphuris nostri praeparati 2 Loth seu partes.

Et hoc pones simul sicut aurum & etiam ibi veniet talis, tantum te scias, quod argentum in alia aqua debet, ut praeparari, quam aurum, sed eodem modo extrahere,

& exiccare, sicut aurum; tenendo te circa ignem ignium & calorem sicut in compositione auri, postea frangas vitrum et invenies, quod se tuus lapis cum junxerit in Unum corpus & colorem terrae. —.

Caput Vtum

In quo declarantur omnes gradus, tam sincere & clare, ut impossibile sit, ulli errare.

Igitur dilecte fili, cures tibi exstrui furnellum parvum, & imponas ad illud Cebetem, & infundas de illum aquam & imponas ad illum foenum bene sectum, & imponas vitrum ad hoc foenum, & scias, quod etiam istius aquae debeat esse usque ad medium vitri, & etiam ut aqua in Cebete stet aequaliter cum illa in vitro, panes ergo supra vitrum alembicum, & sub alembico vitrum, & lutes valde bene, nam ista mora ibunt valde fortes venti, & postea fac ignem in furnello, ut distilletur paulatim valde et quando extrahes totam humiditatem ita, quod solus lapis remanebit, extinguatur ignis, & depanas alembicum, & infundas iterum supra illum illius aquam, cavens auram ipsius, & imponas iterum alembicum, sicut prius, & distilles ab humiditate ter sicut prius, & iterum supra lapidem affundendo & alembicum bene lutando cum albo vitro, & post quartam distillationem extrahe ignem ut frigescat. Postea accipe pelvim testaceam & arenam, & imponas loco Cebetis, ad hanc arenam imponas vitrum, & fac ignem lentum, tantum ut possit distillari; distilla aquam ad siccitatem, postea au-

aqueas ignem, ut vitrum fiat calidius, & non affundas a-
pra lapidem iterum aquam; sed sic calcines & sicces per
totam diem, et noctem, quòd sic habeas primum gra-
dum, in calcinatione & destillatione, ut deinde notes,
quali igne calcinabis, ut supra scias: post hanc cal-
cinationem refrigerabitur, & infundas iterum supra la-
pidem aquam, & statim dissolvetur primo frigore, ita
ut si tenueris vitrum in manu, hoc bene sentiet; etiam,
aquas iterum ad lebetem, sicut prius, & lutes cum a bove,
& distilles quinque vicibus, quinto distilles in arena si
cut prius, post quintam distillationem calcinabis, sicut ut,
eodem igne, ita erit secunda calcinatio; post hanc
calcinationem impanas iterum ad lebetem sicut pri-
us, dissolvendo tuam materiam in vitro, & superpo-
nas alembicare & distilla sicut prius paulatim.
Hic debes notare, quòd tua aqua & tua tinctura tua
aqua convertetur in nigredinem paulo magis quas
terebras vocant Philosophi, & erit signum radicalis
solutionis, & ego ulterius erit nigrior, eo citius absol-
ves, & nigredinem illius habeas pro primo signo. Post
quartam distillationem in humiditate & stillesin siccitate,
videlicet in arena, post distillationem calcines sicut prius
eodem igne, & sic habebis tertiam calcinationem, iterum
extinguas ignem, & extrahas vitrum ex arena, & infun-
das iterum aquam supra lapidem ad vitrum, scilicet
pulverem & impanas ad lebetem sicut prius. Hic tibi de
scire, quòd sic distillare in humiditate debeas 16. vicibus,
& calcinare totidem, id est semper sta vice calcinare
nigil ignem augendo, quando istum gradum sic absolves
in ista distillatione & calcinatione; postea sic pro-
ce, des ad alteram gradationem.

Hic incipit 2da gradatio de destillationem & calcinatio-
nem, & ignis auctionem in calcinatione, postea quando
dissolves post calcinationem, pulverem impanas ad le-

bitem & faenum, & distilles sic ex humiditate seu vicibus
dissalvendo & supra pulverem infundendo, & hoc quod ex
illo distillabis, vocatur illius sudor, in hoc sudore lava-
tur ille a sua impuritate sicuti infans in materno u-
tero, post sextam distillationem exinnas, & impanas ad
arenam, & distilla omnem sudorem, & postea calcina
augendo ignem, cum duobus carbonibus bonis fabrilibus,
& sic calcines tota die ac nocte, post hanc calcinationem
extinguas, & frigefacias, prout post quamlibet calcinatio-
nem debes refrigerare, nam quam primum ad calidum vitrum
infunderes frigidum sudorem, sic vitrum rumperetur;
etiam te moneo, quando aperis vitrum, cave ipsius su-
dorem, nam habet odorem fudeum ad olfactum, sed homi-
nem statim ille interficit; iste est ille Basilicus, de quo
multi loquuntur, Philosophi, & simplices Alchymistae
putant quasi iste sit verus Basilicus, errant pauper-
culi & misereuli, iste nam iste est Draco vel Basilicus,
de quo illi non intelligunt, & hic massa nostra incipit
fieri nostrum antimonium. Postea accipias vitrum,
infundas iterum supra materiam illius sudorem, et im-
panas ad cibetem ad humiditatem, & distilles lento igne
sicut prius, et tunc videbis in vitro, quando habit in ce-
bete in calida destillatione triplex miraculum, vide-
bis in fundo tuum corpus, in medio aquae pulchritu-
dinem, claritatis superius spinguedinem pulcre rayram,
distilles paulatim sicut prius 6 vicibus, septimo in
arena, & post distillationem calcines per diem & noc-
tem eadem igne, sicut post alterum gradum esse debet:
postea frigefacias, & aperias, & infundas supra capiet
illius sudorem, donec dissolvatur, postea impanas ite-
rum ad humiditatem cibetis & distilles lento igne sicut
prius sexies, & septimo calcines sicut prius, & hoc fa-
cias duodecies distillando & calcinando. Post istum al-
terum gradum incipit tertia gradatio ad destillationem
& calcinationem & ignis auctionem. —

postquam absolvisti tuos gradus eus ad tertium, post hanc distillationem & calcinationem, et infundes iterum lixivium supra lapidem de vitrum, & distilles lento igne sicut prius, post distillationem calcines augendo ignem quatuor carbonibus banis. & scias quod debeas in tertio gradu distillare novies in humiditate, & decima vice calcinare, post calcinationem extingua & refrigera, & iterum imponas ad humiditatem lebetis, et memineris, ut semper bene lutes, ut nulla via isti praestantes & pretiosi spiritus foras pasint, & fac ignem sub vitro, & distilles lento igne, sicut prius novem vicibus, distillando, decimam distillationem, postea calcines tota die & nocte, & diem nam sic debes tenere tres gradus iste more ut scriptum, stat numerus omnium tres graduum calcinationis sive duabus quadraginta vicibus, et scias, licet posuerim tres gradus, tamen unus est gradus, hoc feci idec, ut te non confundas. sic advertet quod debeas ad alterum gradum, iste etiam erit ad tres partes dictus sicut prius, & scias, quod istis gradibus totum magisterium sit positum, nam hic debes scire, quando ignem tenere & exaltare debeas. —

Secundus Gradus.

Postquam absolvisti debite primum gradum, postea distilles imponendo vitrum in humiditatem lebetis igne semper aequali & hic debes distillare duodecies in humiditate, decimo tertio in arena, postea calcines duobus diebus & noctibus sex carbonibus ignem augendo, post calcinationem refrigera, & dissolve sua dolore iterum & impone ad humiditatem, & iterum distilla duodecies, & decimo tertio calcina duobus diebus & noctibus, sex carbonibus, & hoc sic distillando calcinando & dissolven

vendo facies hoc octies, & sic absolves secundum gradum.
Hic incipit secunda pars, secundi gradus ad distillationem, & calcinationem & ignis auctionem sive exaltationem, hic debes ire ad alteram partem isto more; Accipe vas calli, nationem vitrum, & aperias, & caveas illius odorem, nam quo magis jam sit, eo majorem dulcedinem dat ex se olere, infundas illuc iterum illius odorem, & adverte, utrum mag, num frigus det, nam statim in manu senties, postea po, nas ad cibetem, & memineris, ut alembicum bene oblini, as, & distilla lento igne, & scias, quod sic in humiditate distillare debeas octo vicibus, & octavo in arenâ, post hanc distillationem calcines duobus diebus & noctibus eodem igne sicut prius, sex carbonibus, postea iterum refrigera, & infundas iterum supra illum ipsius aquam, & imponas ad cibetem, & distilla sicut prius, in humidi, tate octo vicibus, octavo in arenâ, & calcines duabus die, bus & noctibus, & hoc facto extinguas, & dissolvas tuam materiam in vitro cum sua aqua, & distilla, & postea calcina, & scias, quod debeas facere septies, & sic ab solves secundam gradus partem. —
Hic incipit tertia pars. Adverte hic, postquam absol, visti distillationes, calcinationes secundae partis, sic tertiam aperaberis. Accipe vitrum, dissolve tuam ma, teriam, & pone supra illud alembicum, & lutes, & im, ponas ad cibetem, & distilla lento igne sicut prius, et sic in humiditate debes distillare sexies, sexto in are, na, & calcines duabus diebus & noctibus, septem carbonibus aucto igne, post calcinationem iterum aperias vitrum, & infundas illuc aquam, quam edistillasti, ut lapis dissolvatur, & imponas alembicum, sicut prius, & po, nas ad cibetem, & fac ignem, & distilla sexies, sexto in arenâ, calcines septem carbonibus, sicut prius, & hoc debes distillare quinquies, & consequenter sexta vice calcinare, & sic habes tertiam partem secundi gradus. —

Tertius Gradus.

Et iste non habet ullas partes, seu divisiones, & iste gradu debes absolvere donec nigredo tua aquae tranſeat, sic diligens, constans in opere; nam ideo tam multas ponimus distillationes & dissolutiones lapidis, ut eo magis ad primum esse omnis substantiae reducatur, ita ne unum spirituale corpus & corporeus spiritus cum tempore enascatur, qui patens sit in metallorum Mercuriis se diffundere, prout anima in magno corpore. Accipe igitur vitrum & dissolve tuum lapidem & imponas ad cibetem & foetum & distilles lento igne quater, quarta vice in arena, post distillationem calcina duobus diebus & noctibus septem carbonibus, ut vitrum sit bene calidum; nam jam debet unum cum altero figi, nam pugnat corpus contra animam, & etiam nunquam corpus suscipiet animam, nisi prius corpus expugnatum fuerit a sua nigredine; postea sic calcina & distilla tenendo te penes ultimum gradum videlicet distilla tribus vicibus in humidate, & quarta vice calcina duabus diebus & noctibus septem carbonibus lanis, tantum vide in calcinatione; ut anima non separetur a corpore, & etiam scias, signum, quod quando debet nigredinem perdere, quia dat tam magnum odorem, qui tibi melius placebit, quam odor balsami, & quando iste odor veniet, non timeas filium, nam jam amisit omnem malitiam, & suscepitomnem banitatem, hoc propterea videns distilla sapienter & calcina sapienter; nam ipsi est facile cavere, qui instructus fuerit, & etiam reflectas te super tuum intellectum, pates in calcinatione ignem bene augere, & fortificare, ut corpus, quod ignem non timet, doceat spiritum & animam pugnare contra ignem, & omnia tria possint simul pati omnem probam. Etiam tibi do scire mi fili, quod post tonum tempus dilationem passis semel

distillare & statim calcinare duobus diebus & noctibus, leue igne, nam jam non nocebit, tantum in distillatione caueas igne, nam in hoc plurimum nocebit, propterea rogo te, suadeo tibi, & etiam te moneo, care infans ut vitrum bene semper ablinias, & hoc modo: Accipe medullam albi panis mollis, & comprimas illam bene inter manus donec sit, sicut fermentum, isto vitrum bene ablinias, & super hoc circulum, volvas mundam telam ter circa circulum, similiter fac in, feriori vitro, & sic eris securus, & quando vis aperire, lembicum, tunc accipe mundam telam, madidam, circulum, volue circa circulum. & sic depanetur sine damno, sed istud fermentum debes semper servare in Straphio madido, & sic semper habebis praeparatum, propterea semper distilla, & calcina, sicut hoc scriptum habes, tamdiu donec nigredo transeat, quando nigredo transierit, tunc finiuisti istos omnes tres gradus, videlicet calcinationis, distillationis, & dissolutionis.—

Alius Gradus venerabilis.

Scitquam te Deus juuerit liberari ab ista tenebrosa nigredine, & gaude Deum ex hoc. nam jam debes scire ut veniat terpus consumationis tui venerabilis operis & nimirum in nonaginta diebus vel in centum, & hic non potest errare ullus. nam hoc loquimur, quod vidimus, & testamur, quod percipimus. Quando jam videbis omnem istam nigredinem, quae versa sit in albedinem claram & puram, sine macula. Distilla sapienter tenlo igne, nam non scis, quando te obruet aduentus omnium colorum in isto mundo passibilium, nam ista mora pugnabit anima cum spiritu contra corpus, postquam distillaueris tribus vicibus, calcines duobus diebus & noctibus sicut prius, post hanc calcinationem iterum distilla, & ista mora procedunt tibi omnes colores totius mundi, et tu illos nihil cures, tantum attende,

de, vt alembicus bene sit oblinitus, & inferius vitrum, ad asser-
vandos hos tam pretiosissimos Spiritus, & etiam ista mora non
praecipites dum igne in distillatione, sed in calcinatione non
recolur: nam hoc quod in aqua lavatur, debet in igne vi-
dari, vt eo melius lapis inbibat suum calorem, etia-
scias, quod post istam ingredinem lua aqua in pondere
crescat, & odor illius post distillationes aliquas vicibus, &
praesertim post colores transibit; refrigera bene vitru-
cum aqua, & deponatur alembicus, & oblinias vitrum be-
ne cum cera, & sanas illud in frigidam aquam & permit-
tas illud stare per noctem; hic oculis bene amicabiliter
tam astendere potes, vsque nunc eximas vitrum ex aqua,
& videbis tuam aquam, quae se valde pretiose ornavit cum
pretiosis lapidibus, et in claram lucem, ita vt nemo sit tam
sapiens, vt possit scire, quid hoc sit, et ecce excrescit valde
pretiose in puros flores, & illius flores sicut lucidum au-
rum splendescunt, odor illius olebit sicut balsamus, vsu-
que inferius pascebit tam pulcra sapsa, quod nullus possit
scire, an sit aurum, an sint pretiosi lapides; o ista est
pretiosissima res huius mundi, quam neque possident reges,
neque principes, & tu tam felix es, possidere et videre haec
mirabilia, quae mundus saluere non potest, veniunt
ex valde vili & impura re, & ex hoc vili opere venimus
ad rem tam valde ornatam: fructus illius assimilantur ado-
ri balsami, flores illius sunt auro illiniti; signa florem
habent radices, ex pretiosissimis gemmis, circa arborem tam cla-
re gramen efflorescit, quod splendet sicut ab auro.—
etiam isti flores habent istas vires, quod ad quod corpus istis
floribus rosicleur, statim ad cuprum sive ad ferrum talum pro-
vivificabitur, & erit lucidum sicut aurum, & etiam indis-
crudo assolues vsque ad finem, & accipias istius, quae vis
parum, & dabis illum in potu homini, qui jam jam moritur,
scias, quia etiam ipsemet veniet ad se, & sanus erit, & hoc totum
propter illius tam magnas vires, & ista est a me saepius cum ad me

ratione probatissima res; sicut ipse dixisti Cæsar! et ni-
hil aliud es!

Est hoc opus, quod præparare tibi debes, sicut vidisti, ut possit unum vitrum ad alterum infundibas de unum tuum cum & altero tegas, & lutes bene & impanas de arenam, de pulvine terram, & de fimo illum, & hoc ignem talem, quasi deberes destillare ex febele, vel parum majorem, & relinquas sic aliquot diebus circiter per hebdamadem, ut unum sursum cat & alterum deorsum postea refrigera, & infundas iterum de vino bitam et impanas de arenam & transdistilles, & distillationem calcines bono igne majori, quam unquam calcinaveris, & hoc per duos dies & noctes, postea cessa, & iterum distilla, et hoc tribus vicibus, & quæ te videbis, quod tua aqua velit mutari, tunc scias, quod jam tuo signo transiveris, videlicet nigredinem & rubedinem.—

Dilecte fili Everte quod hic debeas re ad tertium signum, scilicet ad rubedinem, sic diligens in hoc, quando videbis, quod rubedo adveniat de tua aqua distilla sapienter, nam jam pergis ad finem, et hic tibi jam non est opus calcinare, nam tua omnia hucusque facta sunt perfecte, postea non præcipitas tam igne, & diligenter de verte omnia signa colorum, & specialissime tibi mando, ut nullum respiraculum omittas, quando lutes alembicum, & sic videbis, quod tibi tua aqua tota conversa sit in rubedinem claram, distilla semper ulterius, quod si potes, illa vitra habere, sicut tibi superius describuntur, ut unum in alterum intret, tunc infunde de illuc aquam, & impanas de arenam, & sic se ipsa in se aperietur; tantum semper lento igne, post hæc videbis, quod tua aqua iterum mutabitur in nigredinem, sed non cures, nam illa etiam non diu durabit, tamen est nihilominus in eodem colore, & sic diligens, exinde enim

accipies speratum fructum pro hoc venerabili opere, post hanc nigredinem veniet tibi iterum Albedo, centies lucidior, quam prius, & tuus Lapis inferius subsidet, sicut puriſſimus Berillus.—

Si feceris tincturam ad argentum tunc relinquas sic stare per dies 8. & postea ut incanas, & permittas ne refrigerari, & injungas ad circumbitam & super ipsa nas alembicum, & distilla ex arena, & quando omnis humiditas exibit, tunc bene auge ignem, ut vitrum eâle fiat, & postea da ignem donec totus pulvis tibi nabet in vitro, & fiuat, sicut Cutyrus permittet frigefieri, et invenies pulverem absolutum & tincturam justam ad omnia corpora mortua servies mundo.—

Hic adverte, si autem tincturam feceris ad aurum tunc albedo ſi certis signum, vel vista Albedine semper distilles, tandiu donec iterum veniat Rubedo, sicut Rubinus, distilla semper ulterius & majorem fructum accipies, & modo sic facies, sicut de Argentea scriptum est, & sic in Nomine Patris, & filii & ſpiritûs sancti finivisti justam viam & fructuosam, unice memineris, ut sis constans, Deo servias, & in Castitate mancas, & habebis tincturam a tot millibus desideratam, a paucissimis vero inventam & profectam ad omnia bona; Deo Laus, honor & gloria.—

Cumque remedium Lapis noster in materiam primam sit con-vertendus, & multiplicandus, tam in quantitate, quam in qualitate.

Primo proones tibi lapidem, latum & durum & glabrum, & sic illum prabes, accipias aquam fortem, & infundas supra illum, si in illo aqua fervebit, tunc scias, quod lapis non valebit, quod si aqua steterit quiete, valebit. Accipias ergo ceream, & circumpanas illi lapidem, &

& permittas nasum deorsum, ut possit deorsum ire aqua, & ponas lapidem supra terram humidam, & supra lapidem mundum, praepara, ut nihil possit supra illum impure decidere ad lapidem # & aperias [illegible] purgatum [illegible] & [illegible] hoc in [illegible] & [illegible] & [illegible] que in lapide teneatur & permittas jacere in stamine Domini; & scias, quod ab illa die incepisti dissolvi, & dum videbis, quod velit dissolvi, conteras bene cum currente, & exinde permittes, ut eat ad vitrum, quod vocatur cucurbita, nam ex isto vitro illam non debes movere, ideoque provideas tibi, ut damnum non accipias, & sic semper mane, quod defluet, hoc serva & filtra per mundam telam, & conteras deinde cum currente, & etiam scias, quod ad finem valde paulatim ibit, non cures hoc, sed accepta eadem aqua infundas, supra palaeres, & conteras, & disperges & sic tibi descendet tota, tantum quod impuritatis erit, hoc in lapide remanebit, hoc abjicias & sic habebis aquam puram & claram, cui in mundo par non est. Nempe ex Mercurio, Sulphure, Auro & Argento, ista est ista aqua, quae mortua corpora resuscitat, videlicet Cuprum, ferrum, & alia metalla, sane decet illam honorare, nam per illam homo honorabitur, exaltabitur [illegible] bene claudas cum cera, nam tota exiret, ita ut non resideres, nam illa aura tractatus. Hic debes advertere, quod jam te debeas praeparare ad istam viam, & hoc tali modo, & scias, quod si quis homo illam faciet, & non honeste conservabitur, scias, quod coram illius oculis omnia disparebunt, & hoc probet, da illi alicui impurae feminae ad manus, [illegible] quod illi [illegible] non exiliet, nam ita purissima aqua non potest pati impuritatem, ea ideo cave, ut non fricaris, & quodcunque pecuniae cum femina, tunc illa die relinquas opus, si vis tuum lucrum, & singulariter cave homines impuros. ———

& superponas vitreel, cum postea accipias cucurbitam vasitionem, & ponas supra lapidem.

De Augmentatione hujus Corporis.

Et stet in justa proba et mensura totius mundi, &
scias quod valoris multiplicatur tincturam ejus
istius

Tincturae - - - - 2 Loth seu partes;
Mercurii purgati - - - 24 Loth seu partes;
Sulphuris purgati - - - 3 Loth seu partes.

Et haec omnia pones simul, ut se conjungant bene, de
quo vas est talliendum in balneo. Hoc facto pones il-
lud in cellam tertiam, ut digerantur sicut prius,
& quod est aut, hoc sera. Fiunt tales ascensiones, postea cas
via tali vero et sepius, ut fiat calcinatio stillati-
tia, calcinando, iterum resundendo, & teneando te pones mo-
do prius & sic tum pulveres multiplicabis, manuque
voluerit, & etiam scias, quod, quando tincturam addes ad
illos pulveres, quod valde cito in cella salvantur, scias eti-
am fili, quod rubeum opus perficietur, & finem
percipies, sed ad album supra modum diu laborabitur, & tac
Diu magnum in nigredine dat, & longum, ita quod vix
homo vivens videat opus finis, quia vix, tamen tu te
alienes quia certe, etiam tu te impinguabis quam desiderasi
percipere, sed pro Deum non pracipias, & scias, quod unum
milli
Aeris & Argenti, et iste milli folium facit tin-
Ctum, Loth & si modo tincturae tuae unius primi
Loth reperiat duo, Millia & sic stabit in infi-
nitum quidem & Deum; Numerus unius Loth in
tinendo est quidem milla marcarum, sed magis in
marcae, & sic stabit in justa mensura & proba omni to-
tius mundi, & quando probat aurifaber, fac ut illos ite-
rum vadat, duc ad istam marcam duas marcas Cupri, &
sic dabis illi tale unum & magnum miraculum, non credas.

rem illi, & caeteros illos non se privavit vita, non et ego illis hoc miraculum fieri, & alia plura ipse in suetudi, proclamantes me Venetiis, & diabolicis artibus instructum. —

Et sic finivisti in via humida tuum opus, cui in mundo comparabile non est visum; & est vir bonus in hac via etiam via recta, sed non tam tarde ductu, magis enim spiritus celeris & resolutis sapiendum eo magis fit spiritualior, et aptior se in magna, & crebra in mundi tali tingendo dilatare, & quasi animare: Crede mihi fili mi, nullus Philosophorum opus suum ad majorem excellentiam produxit, quam in via hac factum est: Deo igitur sit honor, laus & gloria in perpetua saeculorum saecula. — .

In nomine sanctissimae & individuae Trinitatis, Patris, & Filii, & Spiritus sancti, Dei unius in substantia & trini in personis. Amen.

Omnis sapientia a Domino Deo est, & cum ipso fuit semper, & est ante aevum, initium autem sapientiae timor Domini, stultitia est omnis sapientia, quae sine Deo est, & finis pessimus est omnis scientiae, cujus principium timor Dei non est, nec alibi nascitur Minerva, quae Dea est Sapientiae, nisi in Cerebro Jovis, Deorum summi, nec ullibi satis concinne canunt Musae, nisi ubi Musarum in medio canendi principium facit divinus Apollo. Si ergo sapis, Deum time; si non times, jam desipis, quia insipiens dixit in corde suo: non est Deus; jam vero summa timoris Domini est justitia, suum vero cuique reddere est summae justitiae. Reddite, quae sunt Caesaris Caesari, & quae sunt Dei Deo, manet incarnata sapientia, qui hoc implevit & su-

suum Deo, suumque Cæsari reddidit, annem justitiæ & tu-
moris Domini legem implevit. Non mirare Lector, hæc me
de [illegible] præfari. Quisquis es quem fortuna (vel
ut magis christiane loquar) quem Divinæ providentiæ
dextera in hunc ipsum Thesaurum, quem manu tua teneS,
deduxit, cave ne fallas, cave, inquam, ne fallas, non me
eundem, quem inevitabili mortalium omnium lege ad
æternitatem citatum jam pridem putredo consumpsit,
sed te ipsum, quem alium citabit, & an hæc, quæ scribo,
legeris, & an observaberis, Divina justitia severe judi-
cabit.

Dicam enucleatius, Ego, qui hæc, quæcunque teneS, pos-
sedi, & quæ legis, scripsi, e communi omnium mortali-
um massa natus, non omnibus communem fortunam sum
nactus, ex tot millibus hominum unicus ego fui, aut
si non unicus, certe ex paucis unus, cui Deus sapi-
entiæ sacra a vanis & peccatis, a multis quæ
stulta, a paucis inventa detexisset. Dicere profecto
possum illud mortalium sapientissimi Salomonis: Sum
quidem & ego mortalis homo, similis omnibus, & natus ex
copi communem aërem, & in similitudine factam decidi terram,
sed illa Divinæ providentiæ manus, quæ pro libitu suo
vasa formavit, aliud quidem in contumeliam, aliud vero
in honorem, me imeritum altius præ cæteris extulit,
& gratia carissima honoravit, Dedit enim mihi Domi-
nus scientiam veram horum, quæ sunt, et quæcunque sunt
ut sciam. & impressa divini amoris [illegible] me docuit. Sapientia, optavi, & datus est mihi sensus, in-
vocavi, & venit in me spiritus sapientiæ, & venerunt mihi om-
nia bona pariter cum illa, & innumerabilis honestas
per manus illius, ac lætatus sum in omnibus, quoniam
antecedebat me ista sapientia, quam sine fictione di-
dici, & sine invidia communico, & honestatem illius non
abscondo. —

Sed ecce, mi Lector, quid post omnia, vanitas vanitatum,

& omnia vanitas, oritur sol & occidit, & ad locum suum revertitur). Verum soles occidere & redire possunt, nobis, cum semel occidit sol brevis, nox est perpetua una dormienda; igitur ego qui vitam felicitate non communi spectabilem vixi mortem necessitate communi non evitabilem tandem obii, et quem rara fortuna in caelum prope extulit, mors omnibus una deinceps in terram projecit. Non ergo quaerite humana salutis solatia, non vivimus Alchymiam repraesentantes: caleinamur, sed in pulveres, de quibus triste illud: Memento homo, quia pulvis es, & in pulverem reverteris, Sublimamur, sed in vanitates, vani sunt enim omnes homines, in quibus non subest scientia Dei; vana opera eorum, et irrita, in tempore visitationis suae pereunt. Soluimur, sed in aqua, omnes morimur, & quasi aquae delabimur in terram, quae non revertuntur. Putrefimus, sed in vermes, putredini dixi, Pater meus es, Mater mea & soror vermibus. Distillamur, sed in lachrymas, deducunt enim oculi nostri lachrymas, & pas, pere vestras solvunt aquis in valle lachrymarum. Coagulamur, sed in Corpus ille, quo illud: Finis erit corpus nostrum, & spiritus diffundetur tanquam nubis rori, & sicuti cibela dissolvetur. Denique per omnes Alchymiae operationes ducimur, sed ei post omnia, & mortalia, nulla perfectio, quia deficimus omnes, nulla fixatio, quia perimus omnes, postomnia; nihil ex nobis remanet aliud, quam caput mortuum. O Veli, ne illi (sed heu pudet) quos aeque ac nos ortus Sapientiae & ardens exoxit ab aetherea virtus! quos scilicet supremus ille Reipublicae universae artifex & Archi, alchimicus Deus ad gloriosam corporis vivificationem perduxit, & in Lapidem pretiosum transformavit, & perfecit, ut ex eo aedificentur muri Caelestis Jerusalem.

Sed quaeres fortasse, Lector, quisnam ego sum? Dicam; equidem Quarelus Scotus, lapidis Hermetis in Theoria & in praxi actualis Professor, Nomen mihi Paterpneus, caetera fortuna dedit. Ob hanc ipsam, quam supra dixi, occultam sapientiam, olim mihi a Deo datam, hodie in Constantia Theodosius Secundus Caesar ma-
ximus me ex sedis supremis favoribus maximis decora-
vit. Quibus illa ipsa diuina sapientia super au-
rum, & Topazion, & super omnem Lapidem pretiosum, pretiosior, quod dixi, copiose ministravit. Hic ille Ego expertus fortunam, expertus honores, expertus di-
vitias, expertus sum denique illud, quod supra dixi: Vanitas vanitatum, & omnia vanitas. Abrumpo, haec enim lamenta alieni temporis, & Loci sunt, tu nunc, quid dicam, adverte. Quisquis es, qui haec manu tenes, thesaurum inveniisti certe immensum, a tot Sa-
pientibus viris laboriose quaesitum, a tot mundi Monarchis summe desideratum, illorum oculis nega-
tum, tuis manibus hodie, ita volente Deo, donatum, illum, inquam famosissimum, & in toto orbe celebra-
tis manum Lapidem Philosophorum, illud naturae in-
scrutabile secretum, illud artis summum miraculum, illud Regia & Microcosmi Thaumaturgum corpo-
rum medicinam efficacissimam, metallorum tinctura pre-
tiosissimam, Occupationem Regum & Caesarum honestis-
simam vitae conservatorem, juventutis restaurato-
rem, & elapsi temporis pretiosi revocatorem, divitia-
rum immensarum largitorem, bonorum sublimium
exaltatorem, Lapidem inquam Philosophicum, nar-
ratum, non existimatum, non exaggeratum, sed verum, mea propria experientia comprobatum, Encomiis mil-
le millies celebratum, quem Deus super omnia alia me-
talla maxime admirari, quem ipsa natura producere no-
luit, cum ars, materia carentissima, puriter ac secreti-

sima Deo auxiliante, efficit. Deo enim a vectore, qui prodest homini, si recedam, mijor in vectura, anima vero suae detrimentum patiatur; Thesaurum invenisti, qui te beare potest, sed potest et perdere; beare, quia tuus est, perdere, quia etiam alienus, mirabis? ita est, ita tuus est, ut etiam alienus, ita alienus, ut tuus etiam; si Thesaurum hunc tibi sali vis habere, nec legitimo Possessori simul facere; emisti pretium quidem curabas es, sed animae detrimentum passus es. Quod si insuper divino hoc munere vitam vivendo non humanam abusus fueris, lapidem quidem Hermetis invenisti, sed in Lapidem aeternitatis infelicissimi offendisti. Aperte igitur, quisquis es Lapidis Philosophici facie inventa, Ecce, ne sis salutis tuae contemptor, sive te Juventa rapiat, & Dignitas quae coronat, sive aegritas quasi in armatus advenit, sive senex, quae mors aeque pede pulsat pauperum tabernas, Regumque turres, sive armata Pallas, & sago tecta, sive togata tibi curae est, sit curae & illud! omnia fata ultima nec repelluntur morte, nec eluduntur arte, sive in sacris, sive in profanis negotiis legem quisque omnis, lex illa Regum ultima a supremo Legislatore Deo omnibus constituta, versetur in animo: statutum est omnibus hominibus, semel mori. Scivisti igitur te quoque mortalem esse, ita Lapidem hunc Philosophicum accipias hodie, ut aeternitatis curam non deseras, ita eum possideas, ut legitimo Possessori simul facias, denique ita vivas, ut infelicissimam illam mortem ne Deus quidem abeas. Vera Philosophia est mortis contemptrix. —

Quam vero quaeres itaque, quisnam ille Possessor est? indicabo, & si indicio non indiget, Domus Augustissima tibi jam a tot saeculis conspicua illa, inanam Augustissimae Domus a Rudolpho quartam Habspurgi comite fundata, a Deo super omnia mundi fastigia exalta,

Deo sub Hostia Eucharistica latenti Regnum proprium quidem debuit Rudolphus, eundemque Dei Comitatus est: Deus vicissim, ut compensaret honorem, Rudolphum ad summum orbis fastigium, hoc est, ad Romani imperii Thronum evexit, Quae beatum se sibi exhibiti honoris Deus per eos ejusdem Augustos Cæsares in nos usque diem conservat. Haec igitur Augustissima, piissima que Domus Austriaca est legitima Thesauri hujus, quem manu tenes, Dominia illum Carolus II. ingentibus & plane imperatoriis impensis exornavit, deinde Carolus I. Natu ac seniator pavidissimus maxima ex parte auxit, Jucunque Coronae haeredibus posteris reliquit. Quo tempore in manus meas hunc Thesaurum Cabus devolvit, eodem tempore fortuna alia res minor mihi obtigit, videlicet Rudolphus sceptra Romani imperii tenuit Cæsar Flores, Primus Rudolphus secundus Augustus, ter invictus, Primus Rudolphus avarus, in Capitolio Cæsar, in Campo Martio victor, in Athenaeo Capitolii Philosophicae Professor, de hujus Augusti vero Cæsareum legitimi Professoris Thesarum illum ego [illegible] Custodis deposui, cujus ex mentia & munificentia non tantum Thesauro fruimini, sed etiam honoribus me cumulavit. Si igitur Rudolphus Cæsar Deus bene vitali aura vescitur, scito Austriacum hunc Thesaurum Rudolphum pertinere; quod si jam in Coelum abiit, scito id ejusdem Augusti secessoris Imperatorum pariter, ac Thesaurorum haeredes, id quod tenus spectare ne metue Clementiam Austriacis Principibus haereditariam, tuto accede, quae, que illorum est, de sedes eorundem depone, ita & Thesauro tumetipse frueris, & debiti obsequii munus Augustissimi Domini praestabis, & coram Deo ac hominibus tutus meam veterem fortunam inter honores aemulaberis. Quod si vero avarus Lucifuga esse mavis, & rem tantam

piissimae Domui Austriacae subreptam occultaveris, jam nunc Ego Coelum & terram testem ac vindicem invoco, Sinas amnes, portarum circulos & fala quaque pessima Capiti tuo circumdo, pereat tibi quicquid cum (vide tuo (imo non tuo) Labor, pereat Conatus, pereant sumptus, pereat Sanitas, pereat securitas, pereat conscientiae tuae tranquillitas, pereat libertas, pereat vita, et quia tu ipsemet ad execrabilem avaritiam salutem tuam perire sinis, pereant tibi omnia. Satis est, ego, quod mearum erat, feci, conscientiae annus depositi, Aegitam Assessorem Thesauri indicavi, de honoribus, divitiis & securitate, si te Austriacae Domui cistas, obsecravi; si scius dolueris, De injustitia; & animae jacturam te adverti, ne vide; quid agas, iterum in hac vita securi, diu timorem vitae quietae, fugam, vagam liberae divitiarum inventarum possessioni periculosam & clam, desiderium vitae quietae praeripias & in vita altera infelicem aeternitatem et infusam mei aeternae dolorem felici aeternitati praeeligas. Quae ne facias, te ego per quicquid sacrum aut profanum tibi cordi aut in honore est, obtestor; quin potius capitem Philosophi, cum pretiosiorem non admittas.

Vale, et fruere memor Dei memor tui, memor & mei, memor Austriaci praesepis super est, Principi Clarissimae ejus Augustissimi Assessoris, cujus Augustissimae ego Deum, qui sinas ego hanc, Clementissimae Domus Austriacae exaltet Dominus Solium Majestatis ejus in aeternum. —

Veritas, Thesaurus portatilis a sanctissimus Amatus, stans in limine portae aureae clamat: Venite ad me omnes, qui viam quaeritis & vitam nostram sempiternam, quia transitus ad felicitatem non est, nisi per viam me, am; sum enim ostium transitus, atque Medicina trans-

mutans id, quod non est amplius in id, quod fuit ante cor-
ruptionem, & id, quod non est, in id, quod esse debet. Vos
ergo, qui sapientiam quaeritis, ab ipsa veritate, enixe
gratis, non igitur auro, sed labore, studio, diligentia, so-
lertia, assiduitate patientia. His artibus namque con-
stantique perseverantia Duce transmutat veritas ho-
mines Lapideos in vivos homines sapientes, cum ipsa so-
la veritas unum illud sit omne, quod est, atque vera
fortitudo potentium totius mundi superans, quae ni-
hil ei poterit obesse. —

Speculum Alchimiae,

in quo continetur completum ar-
mentum hujus divinae Essentiae, id est
Lapidis Philosophici, seu materiae primae.

Caput I.

Est breve compendium totius ope-
ris, in quo author docet, verum Lapidem
Philosophorum unicum suum filium
concipere.

Ego tibi fili mi dilecte non frustra velo dare doc-
trinam, sed tamen prius toto corde aeternum exora De-
um, ut tibi det gratiam, esse dignum tam nobili secre-
to, quod solum mediante sua divina acquiritur miseri-
cordia. Et hoc erit primum tuum praeceptum, si desi-
deras possidere Lapidem [illegible] cum omni debita diligentia, & sequere naturam, nec
erede omni Sophistae, cum sit mortale toxicum, nec

quaeres in herbis, nec in animalibus, nec metallis, nec sali, [illegible] nec Vitriolo, quia [illegible] nihil [illegible] [illegible] opus hoc nec Sol, nec Luna illud [illegible] [illegible] primo Cote. Est lapis, & non videtur esse lapis, & in hoc ars laborat, Natura illud facit in modo, nec dum ad perfectionem redacto, & nascitur in Montes & fontes, & appellatur materia prima, & Mercurius Philosophorum, ex quo tota ars continetur, & qui habet spiritum hujus, aut Calorem, aut Sanguinem Leonis rubri, & Mercurium purum & decoratum & subtile suum, Lapidem habebit verè fundamentum totius.—

Caput II.

Ego credo, quod nunc fili mi credas & sapias, quae vera sit materia, & Lapis, ne tibi clarius jam dicere possim, sed hoc tibi dicam, quae ideo decreas praedere, si velis extrahere spiritum Lapidis, salvato Dictum Lapidem secundum verum stylum, & modum, nec adhibeas media Alchimica & uno verbo, neque corrosivum neque aliae res ad hoc serviunt, nec salvare possunt, praeter unum Gantem clarum & nitidum, qui dicitur, & est Essentia, id est primum Ens in quo est nostra salutio abscondita, per se ipsum calefit, ut cum hac Tinis sibet, nec unquam Philosophus alicujus docuit aperte Salutionem, sed velare, quae ignis velit esse temperatus, alias laboradis gratis, et scias, quod in hac Doctrina sit res experimentata, quod ille, qui nescit primam materiam & suam salutionem, non solum approximavit veritati, sed etiam sit jam actu vicinus, & perventurus ad desideratum finem; Et hic tibi volo dare bonam cautelam: et notes, quod si non videris in fundo, aut inferius unam Lepram nigram, & superius unam albam, scias te errasse, et si tua materia non fuerit bene soluta,

aqueosces in hoc signo, sed si bene separatus fuerit, videbis unam nebulam nigram in fundo, et Elementa erunt separata, et purum ab impuro debet esse separatum, & post quam hoc feceris, habebis magnum magisterium, id est primam Essentiam Solis, suum primum Ens, & veram tincturam, quae recipit novam formam, quia nostrum aurum vulgi de suo aquitur magnus ille humor sanus Hermaphroditus, qui hac essentia tantae sit virtutis, ut reducat corpus Solis in primum Ens, quod habet tres qualitates Solis, id est, Salem, Sulphur & Mercurium, sed Sal & Sulphur relinquunt suam virtutem in Mercurio, & etiam Mercurius potest multum de suo perdere, si fuerit artificiose separatus & extractus ex lapide, et sic erit finita tua salutio. Philosophia per medium putrefactionis, & separationis Elementorum, & Spiritus & corporis, ea qua sequitur mors ex semet ipso, & resuscitavit illam Deus, nec multum salutio retardabit. —

Liber primus.

De vera & pretiosissima Lapide Philosophorum.

Caput II.

Deus sit amen, qui patefecit Deo, qui revelat suis filiis occulta Secreta Scientiae, quia placuit suae divinae Bonitati, illuminare me indignum servum suum, hac pretiosissima Scientia a Philosophis tanta varietate & obscuritate nominum occultata, quae communiter Alchimia vocatur. Nec bene volui relinquere memoriam

in hoc meo Compendioso tibi filio meo clarissimo, sed bene tibi relinquo in parte secretos modos, & explicationem verborum obscurorum adhibitorum a supradictis Philosophis. Si si velis te occupare hac nobili delectatione, scias ejus verum fundamentum & firmam regulam: utendo hac mea tui recommendatione per rationem speculi, contemplando in illo veritatem cum suo medio, & trutinos Lusores & falsificatores hujus artis & doctrinae, reddendo te certum, quod, dum directam viam aberras, tibi demonstrem, quod sicut vacuus de praecipitium accedas. Primum itaque medium & finis hujus operis est timor Dei, sine quo vanum esset omne studium & mea doctrina quamvis clara & perfectissima, nihil animus falsificaretur, quia aut Deus tibi abfuscaret intellectum, aut tibi demeret potentiam secundum Divinam suam voluntatem, prout contigit illis, qui nati appetitu magnarum divitiarum & stupidorum propositorum volunt conficere hoc Divinum Magisterium, quae volo, ut fugias & longe tentas ab animo tuo, imo volo, ut in te sit firmum propositum, illud quod feceris dispensationi de tua de honorem majorem Dei, distribuendo bonam partem pauperibus & indigentibus. Hoc itaque sit fundamentum tuae operationis, et vide ne ab eo uno puncto declines, quia sic tibi omnia succedent, & pervenient ad bonum finem tua vota; Et sic in nomine Dei incipimus, sed prius erit bonum, ut tibi demonstrem, quam multi sint, qui faciunt professionem mechanicam ex hac alta scientia sine eo, quod sapiant ejus veritatem, per ignorantiam propriam decepti. —

Caput II.

De vana opinione multorum circa hanc scientiam.

Multi prudentes ultra ignorans vulgus cogitarunt, non dari hanc scientiam, & quod, quando fit discursus de hac materia, sit una pura fabula, aut inventio aliqua decipiendi homines: quam opinionem hominum ignorantium volo, ut refutes, illi autem addas eandem fidem majorem suarum opinionum etiam dicunt, quod totum, quod invenitur scriptum a tot Philosophis diversis, non sit aliud, quam figurati sermones, alias res, et non hanc divinam scientiam significantes, unde relinquendo illos in sua ignorantia sepultos, volo, ut te scias securè habere, et scire puram & veram veritatem, quod omne illud, quod Philosophi scripserunt, (qui vere aliis nondixerunt, quae ab illis intellexerunt:) videlicet quod cum ingenio humano possit operari in tali modo, qui adaequat naturam; & cum aurum a principio fuerit aqua, quae cum longitudine temporis conversa fuit in argentum vivum, & postea fixum, et postea cum eodem tempore & calore solutum se tinxit in rubeum & flavum: sic etiam homo adaperando eadem media, quae adoperatur natura, cum ingenio, & arte poterit operari, ut sequatur idem effectus. —

Caput III.

Est etiam vera sors hominum credentium veritatem, qui multum in cognoscendo & addiscendo illam laborant, sed per magnam varietatem nominum, cum qua Philosophi loquuntur, & suum fundamentum & originem describunt, confunduntur, & in dubium trahuntur, nec animadvertendo

quod salmiado ad occultandam illam ignorantibus, et a-
variis sibi paribus, ut de illorum manus non deveniant,
hoc nobilissimum magisterium reddit celat variis nomi-
nibus appellent, & etiam ad conservandam illam ap.
illos, quibus Deus dat gratiam intellectus in majore re-
putatione, & credito, & hoc ut conditioni illorum, quorum
cum sit penuria, maneat in aestimatione, & ab omni-
bus secretata. Unde Hermes dicit Philosophorum ma-
teriam, ex qua hoc opus fabricatur, & recipit spiritum, ter-
ram & terram nominavit, & alibi appellatur Mas & fae-
mina. Aristoteles illam appellat frigidum, & humidum,
calidum & siccum, quia in illa quatuor elementa com-
plete continentur. Marianus illam nominavit fumum
album & rubeum, & etiam quatuor Elementa. Aliqui
alii Arsenicum album & rubeum nuncupant: alii nomi-
nibus herbarum & aliarum rerum acceptabilium, ut arbo-
rum, fructuum, & diversorum animalium illam assi-
gnant, sed tamen omnes intelligunt unam talam rem,
semper communiter vocatam, Mercurium vivum. —

Caput IV.

Unde multi credendo, quod sit argentum vivum sul-
gare, cogitando se bene facere multa vana exposu-
erunt, & tempus ac divitias gratis consumpserunt,
quia se adjunxerunt ad res corruptibiles & imperfe-
tas, quae expectant ignem, sed sentiendo illum fugi-
unt, & convanescunt, & multi non intelligunt dictum
Philosophi nominati Phaenix, qui dicit, quod Lapis no-
ster fiat ex metallis, unde apprehenderunt Cuprum, cre-
dendo, quod in eo lateret opinio originis, qui in aliqui-
bus locis illam appellat Venerem, id est Cuprum, aliqui credi-
derunt, quod fiat ex plumbo, sequentes Philosophum di-

sentiunt. Alii quidem, qui hoc nomine illum appellat, et alii, qui sigillarunt, quòd hic lapis sit factus ex sole, & Luna, & Mercurio, sed tunc Solem, Lunam, & Mercurium, non intelligendo hic tales sicut dixi, qualis sit Mercurius nec qualis sol aut Luna, nec quale plumbum, nec quale aurum hoc sit, nec quamodo fiat, se fatigarunt in valde sublimare vulgariter Mercurium vulgarem: Alii praedicta metalla semper pluries ad confficiendum Sictum Lapidem, & in fine non potuerunt Lunam rum facere; alii similiter laborando cum Mercurio vulgari fecerunt ex ipso Amalgama, aliqui cum plumbo, alii qui cum stanno, & aliqui cum multis metallis impossibilis; aliqui alii majoris probae fecerunt Amalgama, ex auro, & Mercurio vulgari, et aliqui ex argento fino, & praedicto Mercurio, & aliqui crediderunt, quòd fiat hoc si ex auro, & argento simul conjunctis, & coniungendo alii Medicinatem, alii tertiam partem cum aliquibus salibus, aluminibus, Tutiâ, Cucumâ, vitriolo, aut aceto, & omnes manserunt sicut aliqui decepti, et postquam perdiderunt defraudati aperum, et oleum, remanserunt aut desperati. et hoc contigit, quia non intellexerunt veritatem. —

Caput V.

(Quo circa si tu fili mi dilecte velis hos errores fugere, scias, quod haec materia, seu res non sit aliud, quam aurum purum, & finum, sine alia mixtura, et hoc solo fit haec Medicina, & est sicut fermentum cum quo simul incorporatur panis, hoc est verum fundamentum operis, sine quo nil boni facies, & est illud quod Philosophi appellant Mercurium crudum, qui quamodo reducatur in medicinam, brevi intelliges, sed prius valo tangere

dicta aliquorum Philosophorum super hoc, & maxime Ori-
ginis, & Danielis de Augustinopoli, qui dixerunt, quod
stare hanc materiam seu Rem in Sole & Luna, & in Mer-
curio, & ex hoc fieri, & in veritate hic Philosophus dixit
simplicissimam veritatem, sed cum arcane locutus fu-
erit, non fuit intellectus, nisi ab illis paucis, & rarissi-
mo rarissimis, quibus summus Deus, Pater naturae, & ip-
sa natura per speciale gratiam, dare fuit illam in-
telligere, cognoscere & bene scire, debita mente in illa
operari, & quibus dedit patientiam perseverandi in
finem operis, cum totum negotium plus consistat in
patientia, quam in spesa, difficultate aut labore
operationis. Propter quod fili mi, cum Deus singu-
larem det gratiam cognoscendi clare hanc veritatem,
convenit, ut illum semper laudes, & benedicas, & cti-
am cum attentione hujus pretiosi Thesauri, qui si
sequatur in fine, te reddas dignum & tesgeras pre
gustu, & placito hujus Scientiae. —

Caput VI.

Pro declaratione itaque, & pro intelligentia dicti Danielis,
quod aurum primo fuerit aqua, aut Mercurius, postea argen-
tum, & ultimo aurum. et est ita rubeum & flavum sua
hac il plus decoctionis a natura, cum Rubeus fuerit sub
terra quam argentum, quod non est aliud, quam aurum
turum, & in respectu hujus appellavit Daniel Aurum So-
lem, Lunam & Mercurium, & pro majori sua claritate
accipit hoc exemplum; hamo senex primo fuit infans,
postea factus juvenis, & ultimo senex, qui per has tres ae-
tates potuit facere actus infantis, & juvenis, sed juvenis
non potest facere actus senis, quia non fuit senex, nec

ipsum actus juvenis, & id non fuit juvenis, sed certo, (Senex) potest dici ipsum & juvenis etiam si annos sa-
tis sit, & tali modo aurum potest appellari, & appella-
tur a Philosophis Mercurius, Luna, etiamsi non sit vere
aliud, quam aurum, quod patest operari effectus Lunae
& Lapidis, sed Mercurius & Luna non possunt facere ef-
fectum auri, nec Mercurius Lunae, qui ad instarz infan-
tis, qui non fuit juvenis, id est argentum, & in illo non
est alius effectus, quam Mercurii & faciendo opus ex illo
vel ex aurum quam Mercurium, quia illud fuit
Mercurius & argentum, & nunc est aurum, reductum ad
perfectionem Speciei naturae, in qua aurum est patet-
tia reducendi Mercurium in argentum, & argentum in au-
rum. Sed ideo rogo abstinatis, quod ex Mercurio eodem
modo possint fieri aurum & argentum, sed scias, quod
Mercurius primo deberet fieri argentum, & aurum una
vice antecedenter, & priusquam ex ipso fieret Medicina

‡ Non est adeoqs haec medicina alius quam aurum quod habet in se has tres proprietates.

Caput VII.

Dates etiam ideo, quod tibi demonstraverim, quod haec Me-
dicina & Lapis Philosophorum sit solum aurum purum & pu-
rissimum, finum & finissimum, sine saphistica mixtura,
& nobilis & optimum, quod invenitur. Quod reductum hoc
arte in dictam medicinam operatur taliter, ut omne metal-
lum in aurum convertat, & multiplicatur alterum aurum
in quantitate cum ipso ipsissima qualitate, & virtute, quae erat
in primo, sed pro meliore intellectu & certitudine, quod hoc
sit verum, quod aurum sit principium, & fundamentum o-
peris, audi illud, quod dicit Rainoldus de villa nova, & quia
ipse est, quod Lapis Philosophorum eligi possit de natura

dicorum corporum, id est, de natura talis soluine vtcunq;
de eo fiat diuisio, sive capio, aut id erit perfecta, ideo
est necessarium, quod dixit magis non sit depuratum ma-
gis, quam aurum, & argentum, & quod illud, habeat ad conver-
tendum ad perfectionem dimnata in aurum, & ar-
gentum, quod ipsa minime perficere possunt, quae si de
perfectione sua alteri darent, ipsa imperfecta existe-
rent, eo quod non possunt tingere, nisi in quantum se ex-
tendant. quamvis nulla res dealbat, nisi in suam albedi-
nem, & non rubificat, nisi secundum suam rubedinem, & de
hoc dit opera in lapide nostro ut meliorctur ejus tinctu-
ra, in eo plus, quam in sua natura, et etiam ut fiat fer-
mentum perfectum. Hoc clarius dicit Philosophus, nemina-
tus Theorix, clare constat, quod aliquod animal non ge-
nerat, nisi suum simile. Ideoque aurum est illud, quod ge-
nerat aurum & argentum, & non alia Res, sive vegeta-
bilis, sive animalis, sive minoralis alterius Naturae,
quia aurum est metallum completum a Natura, &
habet in se tincturam completam, quae postea per
exercitium artis reducitur in spiritum per suam spiri-
tualitatem fit penetrans, & tingit omne aliud metallum
in aurum, & in argentum secundum suam praeparationem.
Et insuper dicit Aristoteles: nulla est generatio vera,
nisi in convenientibus in natura, non quaeras ergo in na-
tura, quod in ea non est, quando res non fiunt, nisi in
eorum natura, nunquam enim colligimus de spinis uvas,
nec tribulis ficus; non enim producunt arbores, nisi si-
bi similia, nec fructificant, nisi fructus suos, necessarium
est in natura, ex eis materiam assumere, in quibus ma-
xime consistit, & ut tibi plus illumineturintellectus, &
magis in hoc confirmetur, vata illud, quod dicit Almetrius
Philosophus: utere ergo de emonsioni membro, & de sole,

quia est genus generum, & forma formarum, nam ipsum est principium, & finis. Ipse est posterius in metallis, sicut Sol in Stellis, ergo non separaberis, nisi in purissimo auro vero Sole, qui suo lumine omnia luminaria illuminat & fugat tenebras noctis sua potentia, hoc est sulphur cutatis Mercurii vivi, & aliorum corporum imperfectorum, cum projectum fuerit super ea; dicit etiam Geber in tractatu de existentia Lapidis a Stellis, fulgur ejus irradians & splendens, & sua clarissima & mundissima substantia, etenim illuminat non solum die, sed etiam in nocte & in tenebris. Dicit item Sandalphus in Turba: scitote fratres, quod nullum corpus pretiosius aut purius Sole est, quia sicut Sol in se effusam omnium Lapidum pretiosiorem virtutem, sic & Sol habet in se virtutem omnium metallorum, nam continet in se omne metallum, quia tingit & verificat & decorat, eo quod ejus complexio est, sicut temperata ac decocta; nam melior omnium Lapidum est ille, qui magis est coctus, & igni proximus. —

Caput VIII.

Una vero inter intellexisti, quod aurum sit principium hujus scientiae, & quod non sit illi magis propinqua, nec propior, limata, quam aurum, in quo sunt omnia Elementa convenientia in Caliditate, frigiditate, siccitate & humiditate & est metallum completum a natura & ut sint spiritus, non finit mortificationem ignis, quo fixa est res, qua magis parem ipso Elixir aut Lapide Philosophorum natura non habet, cum sit ille propinqua sua, ac naturae & quia omne metallum imperfectum, super quod est projectio dicto Elixir aut Lapide convertitur in aurum aut argentum finum, secundum suam preparationem factam albam aut rubeam. —

Liber secundus.

Caput I.

Nunc incipiam tibi demanstrare, quomodo mediante Gratia Divina hoc donum acquiratur, & explicare claro totum Magisterium hujus operis, quomodo incipiat, & continuetur; usque in finem, id est multiplicationem sui in albedinem & rubedinem.

Caput II.

Recipe aurum purum, quantum tibi placet, eligendo purius, quod invenitur, prout esset Chinense, quia est melius alio, & hoc ego usus fui, fac inde folia, & lamina illud bene, ut remaneat purgatissimum, reduc illud postea in subtiles laminulas, & divide illas in minimas particulas, postea accipias primo aurum laminatum, & hujus unam partem, & solum quatuor partes Mercurii, calefac Mercurium in Crucibulo supra cineres, et quando incipit fugere, remove eum ab igne, & effunde illum supra cineres, & fiat massa liquida cum dicto Mercurio, quam Majsam aut potius Amalgama, postquam pluries laveris cum aqua pluviali distillata, & quidem ad minus tribus vicibus, & Amalgama nectissimum jam fecit, tunc pone illud in balneum, aliquanto calidum, in quo illud per horam naturalem stare sines. Post hoc pone illud in fornacem cinerum cum alembico & & recipiente bene clauso, circa juncturas, ut respirare nequit, et da postea ignem lentum tam diu, donec foras distillet Mercurius, quem separatim servabis, accipe dein aurum, quod remanebit in fundo, vitrae calcinatum, & totum pertusum perfunde, & lava illud cum supra dicta aqua distillata calida, & repete Amalgamationem cum praedicto Mer-

dare, quem servasti, & repete talum hoc, quod antea fecisti, facies hoc tribus aut quatuor vicibus, id est amalgamabis, ignes ad talcum disillabis, & lavabis tam diu, donec aurum fiat subtile, & impalpabile, ad libendo animam tuam diligentiam, ut tale fiat hoc aurum, quod in hoc novisti quasi totum nobilium, quia quo magis fuit subtilitatum aurum tuum, tanto erit aptius ad alterationem, & quo magis illud praedicto modo tormentabis, eo magis fiet tale, et aptum ad omnem perfectionem, & tunc serva illud separatim. —

Caput III.

Postquam hanc aquam tantae virtutis feceris, in qua solvitur aut dividitur aurum, prout praeparatum, & uti habes in principio operis, & ab ipsis Philosophis extracti veri, talem, quia omnes unanimiter volunt, quod volendo uti ad effectum Lapidis, salvatur aurum in aquam, aut alterationem simplex, tenendo per medium solutionis purum, ut mundum & perfecte depuratum et reductum in primam materiam, & postquam est dissolutum, sic fit illud, quod Philosophi appellant Mercurium vivum, aut aquam permanentem, sive cujus vera conjunctione naturam, poteris pervenire ad gradum dicti Elixir, sive Lapidis aut Medicinae praedictae, quia opus est, ut aurum fiat spirituale, unde cum aurum sit corpus non aptum ad penetrandum alia corpora metallica imperfecta, et non penetrando illa ea tingere nequeat, & per medium praedictae salutis, unis fiat spirituale, penetrans & tingens. Cujus solutionis auri, qui non habet veram practicam manipulationis, se adjuvantem in opere per longat, & hoc ideo, quia necessario oportet destruere illud, quod cum longo tempore natura

fabricavit, reducendo ipsum aurum in primam materiam, id est in aquam, qualis erat, antequam esset aurum.—

Caput IV.

Et ut cognoscas, esse verum hoc, quod dixi, allegabo tibi rationes aliorum Philosophorum, ex quibus clare cognosces, quod omnes in hoc convenient, id est, quod sine hac spirituali solutione sit impossibile facere medicinam penetrantem, & sine illa nullus perveniret ad veritatem hujus scientiae; dixit itaque Aristoteles in Metaphoris: sciant artifices Alchimistae speciem metallorum transmutari non posse, nisi eam ad priorem reducant materiam, id est naturam in aquam, quam Mercurium vocant, & Geber dixit: Qui eum sole ad suam primam originem per sereni, um reduxerit, tunc natura naturam amplectitur, tunc est facile illis subtiliter; alteram habere substantiam, cum jam in alia & ipse subtilem habet substantiam. Etiam dixit Isaacus: oportet, ut plurimum nostram vivam argentum sit purum, et mundum, sicut erat de sua fixera, solum absque omni alia re, & illud dealbatur, donec veli, velut sibilae humiditas & frigus. Ja inaldus de villa nova dixit, Certum est, quod omne est, de ea materia & substantia, dissolvitur, verbi gratia glacies, quae fit de aqua per frigus, in aquam redit, cum dissolvitur per calorem, ita omnia metalla convertuntur in argentum vivum, a que generata fuere & originem habuerunt. Et hoc modo respondeo illis, qui dicunt, metalla non posse trans, mutari in aliud, et scias, quod sunt aliqui personae lit, teratae, quae nesciunt veritatem hujus scientiae, & negant

hoc dicentes et allegantes Authoritatem Philosophi, stabilis, qui dicit, quod impossibile est, transmutari unum spiritum, & unum corpus in aliud, scilicet aqua ve, rum dicunt, si metallum non reducatur in primam ma, teriam, id est in suam primam materiam, scilicet argentum vivum, quod per longum tempus decoquitur, & inspissa, tur, & notus terram, & per virtutem Sulphuris, & tunc quod decoquitur plus, et minus. & tum quod fit decoctio longo tempore, vel brevi, habet vim generandi diversa me, talla, mediante virtute alicujus septem Planetarum, & in hoc omnes alii Philosophi allegati conveniunt, & omnes una voce attestantur, quod possint, & debeant, fore natare, & multiplicare, De quo tibi infinitas Authori, tates adducere possem, sed mihi videtur, quod hae tibi suf, ficere debeant, cum sua claritate et meâ experientiâ. Quare hac in parte relinquo, et veniam ad demonstran, dum tibi modum hujus solutionis auri in aquam & oleum, quam postea, prout dixi, appellant Mercurium Philo, sophicum, id est materiam primam. —

Caput V.

Sume igitur illud aurum impalpabile, quod supra servasti, aut ali, am aurum foliatum & pone in vitrum, aut cucurbitam & desuper quater fundo tantum illius quintae essentiae appel, latae Mercurius vegetabilis, & claude vitrum bene, ut non possit respirare, & pone illud in balneum Mariae, aut fer, ei equinum calidum, sinendo illud stare tandiu, donec aur, um sit in vitro solutum, quod cito fiet, et postquam aur, um sit in vitro solutum fuerit, cola vitrum e sterco, & pone illud in balneum per diem naturalem, aut plures,

si placet, quia hoc nihil nocet, postea cum [illegible] diligenter distilla illam aquam, quam extraxisti, quod debeas de novo redistillare, & adverte: quod quae aqua incipiet defícere & aurum remanserit solus illam aquam, quam abstraxisti, quod debeas de novo redistillare, cum lentissimo calore, continuando hoc tamdiu, donec post fortas distillatam aquam remaneat aurum, bene solutum in oleum, aut aquam & attendas bene, ut inter distillandum bene sint seratae & sigillatae juncturae vasorum, ut non respirare queant, & quando hucusque devenieris, habebis, prout dixi, primam clavem artis, & es in principio operis, & habes unam rem tantae virtutis, ut explicari nequeat, quia hoc est aurum potabile, & aqua Philosophorum, & fermentum Philosophicum, & prima materia, in quâ tota ars est fundata, & hâc factâ factum est principium & major pars plurimum importans hujus artis.

Caput VI.

Accipe hanc aquam aut oleum, & mitte illam in phiolam factam ad modum ovi, & tantae magnitudinis, ut imposita aqua, aut oleum praedictum non repleat, nisi quartam partem vitrae phiolae, signatae sigillo Hermetis; hoc vas tali modo repletum pone in stercus equinum aut balneum Mariae cum igne lampadis subtus accendendo vas eo modo, ut non profundius stet in balneo, aut fercore, nisi eousque, quo materia procedit, & fac, ut continuum habeat calorem, tantum, verbi gratia, qui requiritur ad excludendum ovum, aut paullo majorem & in summo fac, ut semper possis tenere vas in manu absque eo, ut comburas, & fac ut talis calor continuetur tam in

materia, quae est intus clausa, corrumpatur & mutetur, & paulatim fiat corpus, & hoc faciendo fiat Nigra, & postea dirumpetur, & fiet alba, & scias, quod omnes colores excogitabiles unde in praedicta operatione apparebunt, quos non debes curare, quia quando se dissolverit materia, omnes consumentur, & reducentur in unum solum colorem, id est album, in quo permanebit haec medicina fixa.

Liber tertius.

De fermentatione & multiplicatione huius Lapidis.

Cap. I.

Super est, ut loquar, & tibi manifestem secretum Philosophorum, circa fermentationem & multiplicationem cujus lapidis, sine qua hucusque laborasses in vanum, & hoc faciens volo tibi pro majori consolatione monstrare illud, quod de hac Origines & Gainaldus dixerunt, & quando, nostram fecerunt intellectam; Origines vocat hanc fermentationem admittendam eam in corpus suum dicens in libro Turbae: nisi corpus immundum mundaverit, & in ipsum animam mittens, ita quod ex ipsum tinctura cadat, tu non operasti aliquid in hoc Magisterio; Gainaldus illam appellat fermentum, & dixit postea cum praedicta materia remittat fermentum, quod vocatur anima a Philosophis, quia sicut anima corpori humano, quod ut fermentum est organizatum, & dispositum, dat perfectionem, ita fermentum corporis praeparatum, dispositum quidem, sed non perfecte, conjungendo se secum dat sibi vitam, & trahit illam ad suam naturam

& convertit illum ad se; & post modicum subjungit, & scias, quod non est fermentum, id est anima, miscatur in corpus hoc, ut corpus vivificetur, & hoc est, quod dicit Origenes in Turba, videlicet, nisi corpus immundum mundaverit, & tali, quod supra dictum. Hi duo Philosophi, prout tales, qui se recti & docti in suis scripturis fuere, a paucissimis fuerunt intellecti, quia ipsi videndo, quod huic lapidi modo sit dare animam, postquam completa sunt quatuor verba, & sunt composita in ipsis quatuor elementa, & est factus spiritualis mediante sua solutione, congelatione, & dissecatione, unde dum factus sit rubeus, prout supra dixi, multi cogitant, quod sit ipsius dare animam, id est adjungendo illi aurum, aut argentum, prout illam præparare volumus ad album, vel ad rubrum, supra alia metalla imperfecta, & quod sine hac nova conjunctione esset prout mortua sine motu, & vita multiplicativa, & sic dando hanc interpretationem ad doctrinam illorum Philosophorum, & videndo, quod illi fecerint mire pretiosae rei sic factae perfectionem, quod una pars ejus cadendo super plures partes herbarii vivi vulgaris converterit in medicinam, de qua pars una projecta supra magnam quantitatem cujuscunque imperfecti metalli convertit totum in perfectionem auri vel argenti. Faciendo ita hanc multiplicationem cogitaverunt hi tales, quod fermentatio fiat hoc modo, id est, ut solvas aurum, aut argentum in aquam, prædicto modo, de qua solutione recipi, aliter quatuor partes, & una pars dicti lapidis elementati & claudendo illa simul in vas Philosophicum, & per virtutem decoctionis superius demonstratæ tu reducas tunc medicinam in Albedinem, & tunc dicunt, quod erit multiplicata una pars suae medicinae in quinque, sive

materia ad album composita, sed tamen lunae; & volendo il-
lam multiplicare in infinitum; quomodo debet reiterari haec
misculantia quatuor partium solutionis, & una primae ma-
teriae cum una petrae seu lapidis elementali, & volendo mul-
tiplicare in Viridem ad rubeum, quod accipi debeat una
pars lapidis elementali & compositi ex auro, reducta ad
suam naturam & coniungendo illam cum quatuor parti-
bus alterius auri selecti, & reducti in primam materiam,
& fieri eo modo, prout superius dixi. —

Caput II.

Noverte bene illud, quod in supra dicto Capitulo libi ante o-
culos posui, quia illud feci, ut te faciam capacem veritatis
in omnibus, & aperias bene oculos, intellectus, & considerés
bene illud, quod dicunt Philosophi, hic subtus allegati, quia
videbis clare, quod illi non intellexerint, nec cognoverint
verum fundamentum lapidis, & quod querint decepti. Dicit
Exigenes: Scripsit tibi lapidem nostrum in suo vase po-
nere, & bene claudere, & sic exquere, donec totum comple-
tur magisterium; ex quo dicto potes clare intelligere, quod
non sit amplius opus adjungere aurum, neque argentum,
nec aliam rem huc aperi tam diu, quam non sit perfec-
te completum, & in hoc valde dicit Daniel Eustinopolita,
nus, quod totam artem faciant in uno vase & in uno fur-
nello, cum igne lento, & post hoc satis subjungit, & dicit,
in hoc sublimatur, solvitur, & distillatur, lavatur, dejcen-
ditur, humiliatur, incerator, putrefit, calcinatur, & fixa-
tur, ibi se occidit & se ipsum vivificat. Audi etiam Cu-
cam Philosophum, qui scribit, & quamvis dicatur a Philo-
sophis multocies ponere in vale, & firmiter claudere, fus-

fiet tamen semel claudere opus quousque totum magisterium sit completum. Et Pandolphus dicit: Nostri lapidis vas unum, in quo totum completur magisterium de albedine & rubedine. Papilla Philosophus in Gurca dicit: est enim lapis una medicina, unum regimen, & una dispositio ejus uno modo incipit, & uno finitur modo. Philosophi tamen nostri artificia, de artis suae occultationem vocant, ut coquere, sublimare, alsare, terere, congelare, albificare, putrefacere, dealbare & rubificare, quod totum hoc regimen unum est, coquere terram & convertere; dixit etiam Trevisana in libro de humoribus, calor agens in humido corpore primam nigredinem, quando fixitur ejus humiditas, & cum supervenit fixitas, in albo albificat, ita in opere nostro primo omnia denigrantur, & per majorem intensionem et compositionem oportet reiterare. Per quas & multos alios Philosophos, & sapientes videtur clare hoc opus esse factum ex una tali re, & quod nunquam necesse sit, adjungere usque ad suum complementum, nec volunt illi, ut unquam vas aperiatur, in quo est opus inclusum, usquedum completur, & non solum fiat nigra, alba & rubra, sed etiam perfecte fermentata, quam regulam sequeris, & non invenies te deceptum, sicut alii, de quo Ego Te tanquam Pater suum charum filium asseruo. —

Caput III.

Auscultа igitur, fili mi, declarationem veritatis, & intellige modum fermentandi, & inanimandi opus tuum tantopere occultatum, prout vides a Philosophis. Quae operatio est Duplex, prima datur a virtute, & est anima

operis. postea multiplicatur in virtute, & simul etiam in quantitate; & est idem modus operandi, tam ad album quam ad rubrum, excepto hoc, quod volenti operari ad album sit opus rubeo lapide, quando est reductus ad Albedinem præcedentem, & ad rubrum adhibitur, quando lapis est factus perfecte ruber: & pro majori tuo lumine volo reddere ad principium operis. Si itaque velis facere reductionem ad Album & ad rubrum in uno tempore, sic facies: adhibe illam quantitatem auri, quæ tibi placet, in primum materiam, & divide illam in duas partes, & claude quamlibet partem in suo vase, aut ovo Philosophico, quæ sigilla bene, cum sigillo Hermetis & pone hæc duo vasa in fimum aut balneum tempratum taliter, ut non tibi in eo manum comburas, continuando hunc calorem, donec ad corruptionem materiæ inclusæ in vasis, & nigredinem perveniat, & usque dum respiretur, & fiat corpus & se diffindat, & fiat alba post apparitionem infinitorum colorum & permaneat firma & fixa, tunc leva me ex fimo aut balneo tua vasa, & serva unum singulariter & alterum pone in vas oblongum de mecis, talem aqua communi repletum, accomoda intus vasta, eo modo, ut stet suspensum supra aquam quatuor digitis, aut parum amplius, & cooperias vas, seu scutellam, ita ut non respiret & postea fac, ut aqua in vase aut scutella vaulatim bulliat, & intra breve tempus es solvetur tua materia in aquam, qualis fuerat ante, & quando erit alba, redeas ad solutionem præcedentem modo & solutam congela usque ad albedinem, faciendo hoc quatuor vicibus & hoc sufficit, quia non inveni necessarium, ut reiteretur usque ad 7 timam vicem, prout alii fecerunt, tali modo gratis consumere tempus;

& hæc est vralis fermentatio nostri lapidis ad album & rubeum. Accipe illud vas, quod paravisti deorsum, in quo est medicina alba, & fixa, & pone illum in furnellum cineris & cum igne majori, quam ad calcinandum eum requirere tur; fiat paulatim citrina, & postea alba, ita ut nequa quam ignis augeatur, nisi cum sit facta rubra tincti va; remove dein vas ab igne, & permitte illud refrige ri, & postea absque eo, ut vas aperias, illud pones in supra dictam scutellam, aut vas debitum ad solvendum, & postea illud rursus congela, prout superius fecisti ad album, & reitera istam solutionem vicibus supra dictis, & plu ribus, si libet, & quando non vis plus solvere, da illi ig nem cineris taliter, ut fiat rubra, & ad suam perfectio nem deveniat, & tunc habebis Thesaurum mundi, & secre tum secretorum cum tota Philosophia, & opus completum in album & rubeum, & nota, quæ quando habueris hoc tam materiam in scutella, aut remisito vas, poteris congelare infrigore, sine eo, ut ad balneum aut finum recurras, prout in altero libro in clavibus, reservatis tibi declarabitur, id est ubi tibi particularem mentionem faciam numeri quaterni.—

Caput IV.

Scias, quod ego hanc solutionem & congelationem seu coagulationem accepervim ex ipsis Philosophis, quod, quo pluries coagulatur, & solvitur, lapis tanto magis multipli cetur, in virtute & tingit plures partes Caparis imperfecti, in suis projectionibus, & aliqui Philosophi dicunt, quan do lapis est solutus, in eum sinas frigefieri, congelabitur,

& sic congelata debet solvi in aquam, prout intellexisti fieri facierdo quater, aut pluries, & quando per istum modum sit ter-
mentatus & multiplicatur noster lapis. De quo discurrit Sa-
turnus in capitulo de multiplicatione dicendo; scias fili,
quod quando noster lapis erit solutus in aquam, tunc erit
opus diminuere suum calorem, & facere coagulatio-
nem in frigore. Albanus etiam in capitulo de multi-
plicatione lapidis dicit: Postquam medicina nostra erit
soluta, sufferto eam ab igne ac refrigerandum et indura-
ri, & sic solvitur pluries, & congelabitur, & quanto
plus soluta & congelata fuerit medicina nostra, tanto erit
perfectior. Unde Sanctus in Carta dicit: cum res nostra
comburitur & reiteratur multoties, fit melior, quam fuit antea,
& talis solutio, & medicinae congelatio est ejus virtualis sub-
limatio, unde quoties fuerit sublimata, & subtiliata, toties
accipiet majorem tincturam, & abundantius tinget, & me-
dius perficiet, & plura convertet, unde in quarta solutione
tantam accipiet virtutem, & tincturam, quod una pars
valebit supra mille partes Mercurii mundati, & con-
vertit illum vel in aeram, vel in lunam, secundum quod fuerit
praeparata medicina, & melior, quam quod fit ex argen-
to terrae a naturâ producto, et supra hoc dicit Josanus:
Non potest hujus vanitatis multiplicatio, nisi hoc mediante
reiteratione, solutionis & fixationis medicinae
perficiat, quia quanto plus hujus complementi ordo reiteratur,
tanto illius exuberantia magis operatur, et augmentatur,
nam quoties solvendo medicinam perfectam sublimaveris,
totiens lucraberis primum unum super mille, secundum
super decem millia, tertium cadit super centum
millia, & sic in infinitum. —

Caput. V.

Per hoc habeas aquam vitæ, factam ex vino Vermiglio, (:germaniĉe niuna Inſilm:) optimo & perfectiſsimo, quod poteſt inveniri, quod etiam, ſi fieri poteſt, totum ſit amabile, ſine omni mixturâ, aut aquâ, & hoc pones in vitrum aqueum, de, quod capiat tres flaſiones Italicos, & ponas ad diſtillam, dum in furnum balnei Mariani cum recipiente, bene ſigilla, to, ut non reſpiret ignis, quem illi dabis, ſit moderatus, & aqua balnei ſolumodo parum feigeat, & ſic paulatim per, mitte diſtillare aquam ſoras, quae diſtillari poteſt, poſt, ea accipe illam partem diſtillatam, & de nove pone illam in alterum vitrum minus, & recliſtilla cum dicto balneo, reiterando dictam diſtillationem ad minus quatuor vicibus, ſota bene, ſi eam velis reiterare pluries, et ad ſeptis erit in tuo placito, ſed ſi feceris, premiti Ego tibi dixi, cum attenti, one moderatione & patientiâ, ſufficient tibi primae quatuor reiterationes, ſicut ſupra dixi, nec erit opus ulteric, ri labore, quia hic ſufficiet, adverte etiam, quod poſtquam extraxeris primam aquam, ut illam reaffundas ad illam, quae remanſit in vitro in fundo, & hoc debet intelligi ſecundam diſtillationem, & adhibendo ſemper minorem ignem, ſuf, ficiet, quod aqua balnei aequatur, non tamen bulliat. No, ta bene, quod cognoſces perfectionem hujus aquae ſequenti mo, do: quando erit ad ſummam perfectionem praedicta, videli, cet accipies modicum bombicis, aut partem telae, & intinges in dictam aquam, quae ſi applicata ad ignem, comburat bombicem, aut telam totam, erit bona; ſin minus, & tela aut bombix remanſerit humida, aqua non eſt adhuc ſatis depurata, unde, ſi non ſit pura, depuretur reiterando diſtillationem praedicto modo, donec perveniat ad ſecundum ſignum.

ast modum claude dictam aquam, sic distillatam optime, ut
non possit respirare in unum vitrum aut scliciarum tantum
magnitudinis, ut solum octo duodecima pars ejus remaneat plena
aquae, & reliquae deinde partes remaneant vacuae, pone illud
postea in balneum Mariae, aut stercus equinum quod erit
mecius. & in hoc stet vitrum praedictum cooperctum, ad hoc,
ut possit circulari, relinquendo illud per sexaginta dies
& minus, & faciendo omni septimana illi novum lectum, cau-
sando illum salidum, puncendo desuper clusinam, & spar-
gendo sal communc, & similiter, si sit in balneo Marino
feruendo illud in calore, & avertendo frigus, quantum fieri
potest. & in fine dictorum sexaginta dierum aperi tu-
um vitrum, & sentics mirabilem suavitatem & odorem,
qui de hac aqua procedet, si fuerit perfecta; & si non sen-
seris talem suavitatem, non erit donc facta, unde in hoc
casu iterum fora aut occlude tuum vitrum de novo, &
remitte illud rursus in stercus, aut balneum, prout
antea fecisti, & tamdiu in illo stare sines, donec per-
veniat ad praedictam suavitatem odoris, signum tam
perfectionis suae puritatis & hoc facto paulatim & cum
omni observatione evacua aquam, & effunde in aliud
purum vitrum, et occlude illud optime cera hispanica,
aut alia re, ut non evanescat in aerem. Nota bene, haec
aqua debet primo tartarizari, et acui cum subtiliati-
one sui salis in virtute hujus fontis clari a sua ip-
sissima Natura, ut fiat volatilis & spiritualis per ne-
cessariam unionem, prout in secundo libro in clavi,
bus reservatis horum particularium arcanorum
tibi demonstrabit. —

Capit II.

Scias fili mi, quod haec aqua sit quinta essentia vini, quae appellatur a Philosophis Mercurius, sive menstruum vegetabile, de qua discurrit Rainaldus in suo Quaestionario, & dicit, Coeleste menstruum definitur sic: istud menstruum est quinta essentia ex vino, & tartaro extractum, cujus materia cum resolvitur, ad actum producitur, aliter vero definitur sic: menstruum est aqua ardens, per se rectificata a vino orta, cujus virtute omnia metalla dividuntur, & terra exaltatur in Solem mirabiliter sua virtute activa, qui vero aliam aquam arguitrentur ignari & insipientes sunt, & nunquam concludent ad effectum. Haec igitur est illa pretiosa aqua, in qua mediante sua potentia dissolvitur aurum, ut supra praeparatum, sine omni altera admixtione, sed nulla hoc habet hanc virtutem in curandis corporibus humanis, ita ut lingua explicari nequeat, quia habet virtutem extrahendi ex omni herba, & omni vegetabili & minerali suam quintam essentiam, effundendo quatuor partes hujus aquae, super unam partem, de qua unica praecitatarum rerum, quam intra tres horas resolvet, attrahendo ad se suam quintam essentiam, postea distilla hanc aquam, quae secum apportabit illam virtutem spiritualem de rebus supra dictis, supra quas fuit affusa, & quas resolvit, ex hac aqua, si dederis alicui infirmo solutionem alicujus rei, ipsius infirmitati proportionatam, et in illa aqua solutam intra breves horas operabitur tam mirabiliter, ita ut curari queant omnes morbi corporales a capite usque ad pedes solvendo in hac aqua, sicut dixi, medicinas appropiatas illi malo, quod vis curare. —

Liber quartus & ultimus.

Caput I.

Fili mi, unum importans & maxima necessaria doctrina hujus scientiae est, quae in sua operatione aestimat, tum tractatio & regimentum ignis, ex defectu cujus multi vas scientes se gubernare inverterunt & destruxerunt illud versus, quod bene incepperunt, & non scientes Regulam hujus laboris & processus, eum spam dederunt ipsi scientiae & aestimaverunt illam falsam & falacem. In quem errorem ne tu, mi fili, incurras, cum tibi hac, meus manifesta aperim clare secreta Philosophorum, vole in hoc tractatu loqui de Regimine ignium, quamvis antecedenter & sufficienter in suis locis instruxerim, ultrone adhuc tibi loquar de tempore, quod requiritur ad perfectam completionem operis, ut tu, si videz rem prolongari, non perdas spem, nec ab opere incepto, & imperfecto desistas laborem, sudorem & expensas relinquas, aut abjicias, sed potius pro fine tibi dabo lumen, & pro aliquali solatio tibi breviter dicam & explanabo varia nomina, quibus Philosophi appellarunt hunc benedictum Lapidem, & simul loquendo de variis laboribus, qui in progressu hujus operis conspiciuntur, finiam totum hunc discursum. —

Caput. II.

Quantum attinet regimen ignis, auscultabo illud, quod dicit Phœnix in principio sui operis; fiat ignis temperatus, & duret aequaliter die noctuque; cavendo semper, ne ignis augmentetur aut minuatur, secundo sit ad similitudinem caloris naturalis, cibum in stomacho hominis dirigentis, qui calor sortiretur, donec materia nostra capitis incipit denigrari, & cum denigratum fuerit corpus nostrum, sic, ne materia nostra erit liquefacta. Unde dicit Bunellus in Turba: videntes autem nigredinem illam aeque immi, nere, scitote, jam corpus liquefactum, & tunc cavete, ne ignis augmentetur, quia infans, sive compositum, qui tunc vitam habere incipit, extinguretur, & totus spiritus periret, quia hoc opus quodammodo creaturae hominis assimulatur. Etiam dicit Danas Philosophus: cum vero compositum, sive materia nostra denigratur, continuetur ignis eodem modo, donec albedo occulta appareat, & cavendum est valde, ne antequam compositum praedictum, sive materia praedicta incipit dealbari, adhibeatur ignem augmentare; sic per modum inferius scriptum, usque ad apparitionem dictae albedinis. tantus ignis semper est administrandus, finem exspectando cum patientia, ac, & absque taedio, & prolixitate; alio modo, quis ad perfectionem operis pervenire nequit. Arnoldus dicit: postquam materia nostra sive compositio pervenit ad albedinem, mutandus, sive augmentandus est ignis fortioris gradus, sed non ultra modum, sed talis calor esse debet, qui virtutem habeat desiccandi & illo gradu ignis, ut arida decoquatur, donec fiat albior nive, qua albedine

apparebit perfecte, hunc habes (Sulphur) album Philoso-
phorum, sive perfectum ad faciendum argentum. Rosa-
nus in floribus secretorum dicit. Vera nostra solutio non
est aliud, nisi ut corpus vertatur in humidum & rebelle in
se natura argenti vivi, & fiat nigrum. Deinde coquatur le-
vi igne, continuando usque ad perfectam albedinem. Et Pha-
res dicit: Philosophi in libris duplicem ignem posuerunt
praecipue siccum, & humidum, ignem siccum vocaverunt om-
nem ignem cujuscunque rei combustibilis; ignem vero humi-
dum ventrem equinum calidum, in quo manente humidi-
tate, manet ejus calor, & non manet majore tempore quin-
que aut sex dierum, sed ejus calor potest diutius conti-
nuari per aspersionem urinae mixtae cum sale pluries
supra ipsum projectae: id ipsum dicit in alio loco, ig-
nis ventris equi est proprietas, quod non destruat opus,
sed augmentet propter sui humiditatem, nam alii ignes
destruunt propter sui siccitatem. Senior Philosophus dicit:
effodiatur sepulchrum, & sepeliatur mulier cum viro suo
in ventre equino, quousque spontè injungantur. Alcoo-
ras Philosophus dicit in turba: Abscondite materiam
vestram in equorum humido stercore, quia est sapientum
ignis calidus, & humidus & obscuratus, habens humiditatem
in se, & lucem benedictam, huic ergo non assimulatur
alius in modo; nisi ignis naturalis sani corporis, & hoc
secretum est regimen illorum ignium tale; quod materia
ad album poni debeat in igne humido, usque ad comple-
mentum albedinis apparentis in vase, lentus enim ignis
est, humiditatis conservatio. Isthasius Philosophus in
turba loquendo de igne dicit: ignis lentus spem salutis pro-
stitit, calor excessivus elementa non acquavit, sed potius

humiditatem dissipavit, & destruxit animam. Antiphorus Philosophus dicit: Scitote, quod totum beneficium cujus, cunque artis est ignis temperantia, ideo ignem semper caveas magnum, ne ante tempus perveniatur ad solutio, nem, quia haec producet te ad desperationem, unde dicit Josarus: caveas ignis ascensionem, quia si ignis ante tempus ascendit, ante terminum fiet rubeum, quod non sateft, & ac monstrandum certum tempus faciendi ejus extractionem dicit: Solutio corporis, & congelatio spi, ritus oportet fieri levi igne, id est decoctione levi. Etiam Bonellus dicit: per temperatum calorem corpus fit suave & conveniens. Maria Prophetissa dicit: & calor ejus fit sicut sal, in Mense Hajo & Junio, & prae dicta Maria in uno altero loco dicit: Scita, quod totum Regimen constat in temperie ignis. Hujusque tibi mon, stravi agitationes Philosophorum, qualis debeat esse ig, nis, & calor operis in principio, & usquedum perveniat ad albedinem, nihilominus mihi videtur plus secundum balneum Mariae, quae ego usus sum loco fimi equini cum igne lucernae subtus, quia iste ignis potest da, ri proportionate, prouti plurics dixi, & te ac manui, & pronti te instruunt Philosophi ad hoc, ut in hoc bal, neo conservetur calor, qui cum majori Regula & mi, nori fastidio nunquam tamen deficit in sua necessaria humiditate. —

Caput III.

Calor ille, qui convenit operi usque ad albedinem per, fectam est diversus abillo, qui requiritur ad rubedinem perficiendam, quia tunc opus est, ut ignem augeas, et ideo

dicunt Philosophi, quae operi nostro conveniant, duo ignes, id est primus calidus, & humidus, qui est praedictus fimus equinus, aut balneum Mariae. Et alter ignis, dicunt, quae sit calidus & siccus, & est ille, qui fit in furno, & cinerum, & id ipsum potes etiam facere cum igne cucurbitae, qui fit tam potens, ut possit ovum gallinae excludere; & iste est calor, per quem materia primo fit citrina, & postea rubra, & post modum potris augere ignem ad summum, qui illi amplius nocere nequit, cum totaliter materia sit omni humiditate privata.

Capvt. IV.

Videtur mihi, quae satis locutus de regimine ignium sim, nunc propter veniam ad regimentum temporis, quod requiritur de faciendum hoc opus, quod etiam est varium. Hermes dicit, quae quando materia est soluta in aquam & stat in balneo Mariae, aut fimo equino cum continuo calore tam intenso, ut ex ovum excludatur gallina cum, inter spatium sexaginta dierum perveniat ad sui corruptionem, & incipiat fieri aqua, & postea continuando dictum calorem fiat ex materia nigra alba, quae ipsum de sexaginta alii dicunt: Sed ego tibi dico, quae totum stet in sollicitudine operantis. Ad faciendam postea salutionem usque ad finem multi cum Rhasi dicunt: quod debeat stare duobus annis, & Daniel dicit: quae debeat stare novem mensibus, & fiat terra nigra, alba, & rubra. Et Avicenna dicit: Calpis noster non destat a creatione hominis per novem menses; & multi alii diversa praefixerunt tempora, non tibi

mirum videatur; si in hoc fuerunt differentes Philosophi, quia haec differentia oritur, prout tibi dixi, ex manipulatione oleo rantis, & etiam potest esse, quod variant tempus secundum conditiones & provincias, & forte etiam, quod aliqui fecerunt annos, ex decem mensibus, aliqui ex octo, & aliqui ex plu ribus aut paucioribus, & aliqui diviserunt verum annum in quatuor partes, & fecerunt suum annum trium mensium, & nos constituimus annum ex duodecim mensibus, salum tibi dico, quod si illi habuissent lumen tam fidele, & clarum, quam Ego tibi dederim, absque quo debuisses consumere tempus in studiis & diversis probis, usquedum occultam Philosophorum doctrinam penetrasses, non fuisses minus una cum illis in hoc particulari discordans, sed totum negoti, um consistit in gratia Dei, qui diversi modè & diverso tem, pore concessit hanc divinam intelligentiam operantibus.—

Caput V.

Nota tamen bene fili mi illud, quod dixit Moëensis Philoso, phus in turba, qui eos reprehendit, qui de tempore huius operis inquirunt & non volunt expectare cum patientia ejus finem tutumantes, rem nimium prolongari. Attendite fili doctrinae, quilibet nostrum arbores inserens non sperat fru, ctus habere, nisi post tempus suum debitum, quare ergo vultis hanc mirabilem operationem habere absque proli, xitate & regimine continuo, cum sibi in hoc mundo par, aut simile nihil inveniatur, nec tanti valoris & virtutis & notificò vobis, quia nihil magis dolorem generat in corde

haxinis, quam errores in hac arte, dum quis putat, se habere totum mundum & propter suam impatientiam, & cōfixationem in regendo, nisi peritus in eorum manibus inveniatur. Oportet vobis igitur jugiter cōmpositum, sive materiam nostram terere & cōquere & ne vos taedeat longa quaerris operatio. Quare attendas reprehensionem, quam tibi dant Philosophi, quaerendo sua patientia, non volendo expectare tempus debitum, & audias exemplum seminatoris, qui non cōsat quaerere semen, grani in bonum cultum agrum, aut terram, licet non speret fructum, nisi post multos menses, Et horticulani, qui non desinit plantare poma, uvas & alios diversos fructus supra alienos truncos, quamvis non speret fructus, nisi post tertium annum sui laboris. tamen exspectat cum patientia suum praemium per longum tempus, & tu non velles cum minori tempore te applicare operi tam pretiosissimae rei, & si aliquid inchoasses, velles desistere, quia non tam subito, prout velles finiretur, & subito consequi velles finem desideratum. —

Caput VI.

Quapropter si tu fili mi sine errore operari volueris, nec propter tempus retro manere, quia ad finem perducas hanc vere excellentem in mundo solum pretiosissimam rem operaberis eo modo, quo tuus amantissimus Parens operatus est, sine reflexione ad tempus, id est, quando habueris selectam tuam materiam & postquam in balneum, aut finum posueris, hac ut illam ibi contineas in simili calore temperato tanto, ut corrumpatur, & fieri incipiat nigra, quia sine hoc

nunquam rem bonam facêres, cum sit necêsarium in hoc adimplêri dictum Philosophorum, qui dicunt: Corruptio unius est generatio alterius, & postquam videris, quod ad corruptionem & nigredinem pervenerit, fac ut similiter calorem continues, & tuam materiam non moveas, sed sequere tamdiu, donec videas dictam materiam fieri corpus, & post multos calores scindi, diffindi & fieri albam, & fixam sine ulteriori mutatione: quo facto habebis perfectam primam salutionem & congelationem, quam postea denuo resalue, & recongela pluribus vicibus praedicto modo, usquedum sit completa, & sic si volueris adoperari ad rubrum, postquam materia bene fuerit alba, & sicca, mitte illam in cineres, prout similiter intellexisti, in quibus cum augmentatione necêsaria stet ignis tam diu, usquedum fiat citrina, & postea rubra, quam deinde salvas & recongelas operando, prout superius tibi clare demonstravi, & sic habebis tuam lapidem completam sine mansione in brevi temporis longi, aut brevis, de quo non debes curare, sed cum patientia exspectare, ut tua materia terminatur, & fiat corpus, & tali modo fiat, & desiccetur, ut remaneat fixa sine ulteriori mutatione, & postea cum majori igne fiat citrina & rubra, & sic de multiplicatione & fermentatione & projectione laborando cum diligentia, prout te docui, cum operatione fies certus de veris temporibus, quia experientia est rerum omnium magistra. —

Caput. III.

Et quia sum intentionis veniendi tandem ad finem hujus operationis tibi volo explicare varietatem Nominum hujus benedicti Lapidis appellati, prout in principio hujus tractatus

làt Dixi, quòd Chlorum, quia juxta varios effectus, quos in
se circulatione demonstrat, etiam varie appellatur; prima
vice, quando materia est soluta, ipsam appellant Mercu-
rium Chlorum, & sperma mètallorum, & primam materiam;
quando prima vice fit nigra, appellant illam terram nigram,
& corpus immundum, quando postea fit alba, appellant
illam terram albam mundatam, & aliqui appellant Avim
metis, id est experimentum Chlorum, & aliqui appel-
lant aërem, & aliquoties appellant Sulphur Chlorum, &
quando est rubra, appellant ignem & corpus complexionat
& sic semper variant & mutant nomina, ad occultan-
dam illam ignorantibus, & illi dant omnia nomina, quae
illis placent, propter tot mutationes, quas facit, antequam
vertatur in corpus incombustibile se, & finaliter fiat alba,
& in sua circulatione faciat diversissimos colores, quos
dicunt Philosophi, & ipsi effectus me docuerunt videndo
diversitatem tantorum colorum, quantos sibi homo ima-
ginari potest: in particulari autem sequuntur hic speci-
ficati colores, unus post alterum, id est niger, albus viri-
dis, obscurus, violaceus, purpureus, flavus, citrinus &
ruber, et sic diversi illi colores, quos narrare longum
esset. —

Caput. VIII.

Et quamvis Dictorum colorum mentionem fecerim, non ta-
men debes eos curare, nec eorum operationes, sed solum illam
vere operationem trium colorum principalium, id est nigrum,
album & rubrum, & scias, quòd omnes colores, quos tibi di-
xi, appareant post nigrum, sed quando veniet albus & postea

rubeo, non veniet alius, quam citrinus, qui est principium rubedinis. & quando factus est rubeo, tanto plus fit, quando non amplius mutat colorem, & quo magis materia fit rubea, tanto magis melioratur, & perfectionatur, alii explicant, & distinguunt colores hujus Lapidis, in quatuor colores principales, cum sit composita ex quatuor elementis, id est, terrâ, aquâ, aëre & igne, sic fit primo niger, ut pote appropriatus color terrae, postea albus appropriatus color aquae, postea citrinus aëri, dein rubeo igni. Et scias, quòd haec materia sit valdè amica numeri quaterni, unde aliqui ideo Amalgamarunt & selegerunt, quatuor vicibus, prout superius dixi, quia hunc numerum & plus perfectus omnium est plus completus, & reducendo illum in figuram, est justissima figura totius Geometriae, de his coloribus igitur variae explicationes Philosophorum essent, sed haec non debet curare ingeniosus artifex, sufficiendo illi, ut non se, detineat tres supra denominatos colores, id est nigrum, album & rubrum. Ultimum & primum omnium videre, do te certum fili mi dilecte, quòd cum ego manibus meis laboraverim & viderim hos colores, non solum hos tres principales, sed etiam reliquos infinitos viderim, & in annis supra millesimum quingentesimum octavo, & nono, & etiam ultra millesimum quingentesimum vigesimo secundo, sicuti in vigesimo tertio perfecerim, & reduxerim omnia pro gloria omnipotentis Dei ad summam perfectionem. —

Capitul. IX.

Quam ob rem hisce fili mi haec brevi hoc compendio claro & manifesto secretum secretorum tantopere

occultatum ab omnibus filiis; conserva illud igitur & custo-
di cum illa diligentia & reverentia, quae ad tantum nego-
tium requiritur, ut non perveniat in manus insipientum,
cum in eo continentur perfectissima res totius mundi, lau-
dare, & gratias agendo Datori omnium bonorum Domino
Deo nostro, quod te dignum fecerit intelligere mirabile ma-
gisterium hujus artis, & teneas mente semper illud, quod ti-
bi dixi & ex quo te admonui, id est de timore Dei, &
amore sui sancti nominis, & bono proposito, ut sis bo-
nus dispensator ex operato erga pauperes, & egenos, &
in omni alio opere, ex quo honor & gloria Dei nasci-
tur. adhortando te etiam, ut priusquam incipias aliquid
operari in hac materia, primum semper recurras
ad unam bonam devotam & cordialem orationem,
cum qua impetres a Divina Majestate, Dona-
trice infinitarum gratiarum, supra omnes creaturas
humanas gratiam perficiendi pretiosissimum & bene-
dictum hunc lapidem; laudetur ergo Dominus
Deus noster Pater, Filius & Spiri-
tus sanctus, per omnia saecula saec-
culorum, Amen. ——

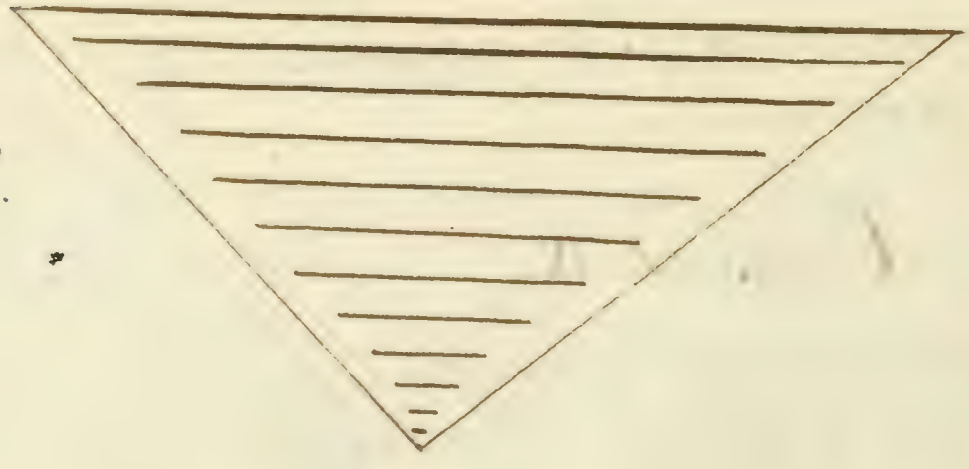

Tractatus II,

In quo declarantur occultissima arcana matris Naturae. Ihliae nostrae.

In Nomine aeternae trinitatis Patris ☩ & Filii ☩ & Spiritus Sancti Amen.

O Quam felix es! O tu qui voluisti ad lectionem hujus generalis clavis accedere! Lector, tenque quidem quatercunque beatus, nam quae secretissima ab antiquis tam Aegyptiorum, Arabum, quam Caldaeorum, Assyriorum & Graecorum regibus absconditata tradita sunt, maxime vero quae, que a Raimundo Regi Eduardo, cui quidem itaque absconditando suam obligationem dictum Regem maximo suorum arcanorum cum illis reservatis & juramentis obligatoriis participem facere voluit; sed tamen cum omnibus suis longis & laboriosis circumscriptionibus sui pretiosi sacri & incorruptibilis quintae Essentiae, aut spiritus divini infinitarum miraculosarum virtutum dotati & pleni mediante cujus ardente potentia subtilitate & spiritualitate per artem nostram ad debitum Ignem ignis, circulationem, subtilationem, digestionem, putrefactionem & separationem partium sterilium & damnatarum, & in fine per necessariam manipulationem ille spiritus pertingit, ad tantam sublimationem extremam, unicam & incomparabilem virtutem dixit, nihilominus nihil dixit, quam vanitatem respectu illius, quod cum brevi discursu sine magnis laboribus & operationibus conjunctim cum tanta

infinitis ingredientibus simplicium gemmarum & rapidum dicere potuisset: quia si voluisset revelare verum Arcanum omnium Arcanorum, potuisset concludere cum primo & ultimo extremo omnium suarum specificatarum experientiarum factarum in virtute hujus pretiosissimi Menstrui. Sed hic Raimundus secretavit, & sibi soli reservavit clavim majorem hujus divi, ne operationis. Sicut observandum est, quod in prima compositione sui spiritus, quantum ille attigit spiritualem suam arrhentiam, i le debeat confortari cum Sale tartari aut Sale Armoniaco nostro, attendendo illi nomen aquae lactentis, devocando illam & conjungendam animam cum spiritu, sine qua spirituali unione est impossibile; ut dictum menstruum aut coelum Raimundi perveniat ad allegatam suavitatem doris, aut mellifluitatem, utpote signum suae ultimae perfectionis, & cum sit certissimum, quod nulla res possit dare plus, quam in se contineat, quomodo ergo erit possibile; cum non perveniverit medium ad perfectionem, & possit reduci una materia a matre natura ad summam perfectionem, aut corpus incorruptibile fixum ad summam spiritualitatem, utique etiam notandum, quod in fine supra dictae Donationis Raimundi, in qua ille ultimam suam medicinam appellat coronam coelicam, conjungat primis extractionibus infinitarum variarum ingredientiarum spiritualem suam solutionem corporis aurei facti in virtute pretiosi sui coeli, mediante qua unione extollit ad tantam virtutem & dignitatem nominis suam medicinam; sed cum hac unione, & mixtione decepit regem Eduardum, qui ipsum voluit reddere capacem veracis simplicis & realis separationis sui corporis Philosophiae salutis, per pretiosum suum Coeum, sive Menstruum, cum partes illae solae sine omni alia re potuissent suplere vices omnium virtutum tantarum infinitarum mixturarum. Neau

autem ille pertingat, nec habeat puram, & sinceram ẽssentiam sive spiritum salis, ideirco voluit onerare rebus extraneis suam praedictam salutionem, nec iante cujus conjunctione ipsi subtulit modum, & scientiam ulteriorio progressus.

Ego autem, charissime fili, te, tanquam sincerrimus parens facciam ita capacem per medium, & in virtute segnentis clari luminaris, & partialis sive clarae declarationis hujus secundi libri, per quam tu fies patronus, & particeps non solum omnium reservatorum arcanorum, a Raimundo, sed etiam quae ab omnibus Philosaphis unquam fuerunt occultata, & sibi ipsis reservata, ita quidem, ut omnia secreta illorum immediate scias, & agnoscas. Hoc tantum interest, sicut te saepius monui, ut tanto thesauro perfidè non abutaris. Vale. —

Tractabo primo de clavibus reservatis in primo libro & claro luminari, quamodo fiat benedictus lapis noster angelicus Raimundi Lulli. Nota igitur, ubi liber tractat de adunatione spiritus, qui necessario debet esse tartarizatus cum suo sale sectdisato & facto volatili cum illo claro fonte suae propriae naturae, sine qua spiritualitate nunquam se uniret spiritus cum sole, & non posset facere perfectam solutionem nec tam brevi tempore unquam attingeret in debita sua circulatione necessariam suam fragrantiam, mellifluitatem & suavitatem odoris, facies & procedes, prout sequitur. Recipe de ipsissimo Tartaro nini vermiglio, de quo feceris aquam tuam ardentem & juxta usum communem in debito vase cum suo cooperculo bene lutato, pone illum ad calimandum in fornacem vitrearium aut figulinam relinquendo tam diu intus usquedum in perfectam albedinem perveniat, quem postea pulverizabis & pones in locum frigidum & humidum supra unam tabulam marmoream, aut saccum feltri

cum sua vase supposito, qui sic saloetur in aquam. Accipe
hanc aquam, postquam eam saepius filtraveris, & jam fuerit
clarissima & pone in Vitriali, aut ventosa supra cineres
calidos, ut evaporet aquia & remanebit oleum, continua ig-
nem suaviter, & olum totum congelabitur in salem albissimum
& acutissimum, & postquam salem habueris, conserva illum
in vase vitreo & loco humido, habeas dein aletum fortis-
simum & acerrimum similiter ex vino Vermiglio generoso
factum sine confectione aut mixtione distillatum per
septies vices, & objectio semper primi phlegmatis,
& nota, quod ejus distillatio vadat in contrarium vi-
ni, in quo in principio salino erunt spiritus ardentes;
accipe dein tuum Salem & pone illum in ventosam pa-
rum ad dictam corporis supra fornacem cinerum &
infunde supra illum salem tantum aceti distillati, suc-
cessive, quia in fundendo salem acetum incipiet sal-
tare in altum, & quando erit placatum, & non amplius
bullict, infunde tantum, ut acetum uno digito supernatet
super salem, tunc da ignem carbonum, & suaviter fac,
ando evaporare acetum, quando de novo invenies conge-
latum & exsiccatum tuum salem, sine illum refrigerari
per se supra ipsissimum furnellum, & quando erit frigi-
dus, repetas de novo ipsum successive, prout antea fecisti
cooperire cum novo aceto, & tot vicibus facies istam
rectificationem usque dum videris, quod in congelatione dic-
ti salis compareant certae stirnae, lucidae, in forma
cristallina sublimati Mercurii & tunc erit perfecta tua qua-
litas ad veniendum illum cum spiritu & pro majori tua
securitate, quod nihil desit & in nullo erres, facies se-
quentem probam: Accipe parum hujus salis, & mitte

ilum in ventosam supra carbones, & videbis, quod in secundo
grado ignis incipiet salire in alcum, in contrarium prouti fa-
cebat in principio, quia, quo plus ignis illi daretur, tanto
plus siccaretur; sed jam factus, prouti ipse debet, non ampli-
us desiccatur, sed semper fluit. & de hoc sale adjunges
unam unciam, quatuor unciis aquae arcentis, prouti li-
ber docet, soluendo illum prius duabus aut tribus vi-
cibus per alembicum unitum simul cum spiritu.—

Nunc igitur nota secundam doctrinam, cum qua facilitabis
tuam solutionem, arteriam scz. unguas talem cum spiritu ar-
dente; accipe tuum praeparatum aurum, id est, terram rubi-
ficatam imsalpabilem adustam & impraegnatam cum spiri-
tu universali, prouti ars requirit. accipe de tuo sale crispe,
tertiam & pauxillum de terra, prouti liber te docet, & supra
lapidem porphyriam, aut in mortari vitreo tere omnia si-
mul, & videbis, per potentiam & activitatem hujus salis
spiritualis, reduci tuam terram in aquitatem simul cum
sale; & hoc facto claude ea in vasi cano, & fac ea digerila,
ri per illud tempus, quod te liber docet, id est usque ad illud
signum suavitatis odoris, & invenies te accipe philosophicam
solutionem & habebis tuum pretiosum caelum completum, &
in fundo vasis remanebit terra sterilis & damnata. sepera
mihi caelum clarum a terra cum subtilitate & attentione,
& serva illud in vase vitreo optime clauso, ut non eva-
pescat per aerem, quia omnia sunt spiritus tam caelum, quam
corpus aut terra, quem tenet in ventre suo spiritualiter &
philosophice solutum, quomodo opus requirit.
Quantum ad manipulationem & separationem tui sali a terra
non opus est, ut tibi aliud dicam; sufficit, ut ex acu-
mine Saturni tui sue recipiente bene clauso in balneo Mariae
pellas, & repellas tuum caelum tot vicibus, usque dum potentia

Zoeli debilitetur, & tua terra in eo soluta se ponat inspissata, ut ossa. Deinde retro in forma pluviae, & ma reat tua solutio in fundo Recipientis cum suo recipiente, & sic tunc transibit inspissum in recipientem, relinquendo omnem suam virtutem in oleo, & tunc habebis perfectum tuum Mercurium Philosophicum (non posse cosum sicuti liber) qui seguitur clarum ejus lumen declarat. Hoc est ejus clavis major numeri quaterni, si, ne quo ordine naturae consumeris longissimum tempus in formatione tua solutione; aut Mercurio Philosophico, Corpore aut Lapide, & fixum non fieret volatile, nec volatile deveniret fixum, cum consistat in observatione numeri quaterni abbreviatio, quia in quarta congelatione intrat Tinctura per medium interiori caloris, quem in se continent tria Corpora in unò inseparabiliter conjuncta, quae in propria virtute sine igne materiali nacent fortitudinem sudandi, se calefaciendi & conjungendi in corpus. —

Sola igitur tene, quod tibi dico, quando habebis inclusum tuum Mercurium Philosophicum, qui potest nominari verus sudor pretiosissimi Lapidis in suo ovo Philosophico, & per medium debiti cui ignis sapientis transierit per scam decomptionem, & nigredinem, ut tot varii colores apparent, deus alteri dere, quod quando tua materia apparebit, quasi in forma arcus Coelestis, aut erit tota cooperta superius nigredine, & non patiet amplius ventum in medio, sed totaliter erit cooperta, & abducta, tunc extingue tuam lucernam, quia si non observaberis hoc tempus, de novo evalescent colores & redibit tua materia in primam nigredinem, & incipiet de novo circulari per aliquot dies, antequam veniat primum signum & multi, qui non scierunt observare hoc tempus, dicto carunt opus, dicendo, quod pluribus vicibus post varios

coloris fiat vitra, antequam fricia, & comparet oculus clari in medio; quam ab rem accurate procedes & videbis miracula naturae, quia sic in frigore per quatuor dies continuos vigili, videbis eam laborare in propria virtute & se refrigerare, ut supra dictum. Post finitos quatuor dies rursus accendas tuam lucernam, & subito incipiet dissolvi & de ea, ut fluere, continua per ipsum numerum quaternum ignem lucernae, et ejus finitis extingue de novo, & sine eam laborare cum proprio elemento ignis sui intrinseci: post quos finitos quatuor dies iterum accende lucernam, & sic facies quatuor tuas congelationes in frigore, & solutiones in calore, & debes scire, quod per primas tuas congelationes permaneat tua materia, in nigredine, & in tertia autem, fiat lucidissima, erit chrystallum, aut subtilis glacies, & in quarta congelatione post, quam se restringere incoperit, sicuti antea apparuit chrystallina apparebit lucidissima, seu splendidissima, sicuti radii solares, cum centum mille stellis naturalibus assimilantibus se auro foliato, & scias ulterius, quod quinta vice accedes lucernam tuam, non tardabit media die, & tuum corpus corruptum, & totaliter dispositum ad novam generationem incipiet fieri volatile, et saliet in altum usque in summitatem calli, ovi tui Philosophici, & redibit descendendo in terram ad formandum se bene, & istum capidem in centro tui ovi, in forma piramidum ignis & natibus supernaturalibus & non possibilibus innaturi cum mente humana, sine dubio sic, & in eum finem, ut melius cognoscatur potentia divina, ut pote parens naturae, quae dignatur condescendere pauperi uni peccatori imitari occulta ipsiusmet naturae, quo sine misericordi

Scientia sua Divina infusionis & illuminationis non est possibile aliquam percipere, & vivas pariter se curua, quae aqua potentia, Divitiae, fortitudines, scientiae & doctrinae humana, multo minus violentia sibi possint ipso facto in hoc Divino arcano. Sit itaque semper laudabilis aeternus & magnus Deus Pater & filius & spiritus sanctus, qui nobis valuit relinquere per lumen hujus Divinae operationis & intentionis matris naturae unquam talem materiam, quae pro figura potest esse sine offensione sanctissimae trinitatis, aeternitatis conjunctae in uno solo Deo, & similis esse tribus personis, habere tres facies in uno solo corpore, Deitatis supremae Deitati trinae, & unius gloriam. Ex infinitis & in variis linguis impressis & manu scriptis nostris ab antiquis, & modernis cum hac Divina scientia Potatis & illuminatis Philosophis, utinam legisti, & relegisti, cum quantis varietatibus nominum occultorum sensuum per metaphoras, & figuras, quae scivernt occultare Lapidem, sive non Lapidem aut primam materiam, de qua & incipere debemus.

Nota bene, & adverte, dee non intelligendo primam originem de qua ipse fuit generatus, cum in hoc tempore de hac non sint actualiter conjuncta quatuor elementa, nec multo minus a natre Natura & concordantia influxum excellium Lapis, aut Mercurius & Sulphur nostrum reductum ad summam exactionem, & hac de causa dicerunt, quod ingeniosus Artista debeat incipere ab una re plusquam perfecta, quae est ex complexione sua incorruptibilis, & non contineat ullum elementum, sive in potentissimo permaneat immutabilis instar Salamandrae, & loco destructionis aut aquisitionis ali-

lucius matutinus magis elucet, prout radii ipsissimi Solis, & sic Chaos, quod observes pro praecepto, ut in principio ab illa parte, noi mater natura cum influentiis planetarum & arcanis viscerum terrae determinavit, ad ultimam perfectionem suum cursum, id est noster Lapis, qui ubis servit pro materiâ primâ, & hoc est fundamentum tam incorruptibilis operationis & altis, simae fabricae. —

Nota bene. Raimundus quidam nominat principium & ultimum finem nostri Lapidis, per nomen duorum extremorum, id est ultimum & primum extremum, & quamvis lapis noster sit una res, sola sine ulla mixtione rei extraneae, aut alienae, tamen prima ejus origo, prout etiam ultimus finis suus non abs re appellatur cum nomine Chaos, propter primam potentiam generalem & universalem generativam, quam in se continet tam bene, tunc magis, quando pervenit ad suam naturam & perfectam aetatem posse multiplicare & praeparare sui simile, sunt ii, ter le plane dicunt nihilominus viae sunt diversae & differentes una ab altera; qua propter Lapis mutat & variat nomen & per non sed unam speciem, quam vis in aliquot locis appellatur Lapis vegetabilis, & etiam animalis, cum sint multi alii Lapides, qui depereunt tam, quam rami ex planta aut pede majori. Nunc igitur nota bene causam, quare et quali modo fermentur isti differentes Lapides, qui in semet ipsis sunt uni, cus & solus, jam ergo superius dixi, quae sint variae viae, per quas potest perveniri ad philosophicam destructionem nostri Lapidis, & non alium effectum quamodo multi se ipsos decipiunt, quae se parentur naturae elementa in ipso Lapide percipere dicendo, quia in substan,

tia sua remanent semper a principio aperis, usque ad complementum & ultimam elementationem corporis spiritualizati vitae. Intelligo igitur principalem causam me, diorum terminorum, quibus a saeculo in saeculorum post infinitos sudores, & longas experientias usi sunt investigatores Divina scientiae. Nunc igitur nusquam ea vi, quae dico & lumine intellexisti, quamodo per medium eius menstrui petrae ipsae quae destructio, sive solutio & corruptio ad veram formam generandi lapidem nostrum, cui aquae menstruali dederunt diversissima nomina, aliquoties illam appellant menstruum vegetabile & herbale, aquam ardentem spiritum Divinum tartarizatum, vel de tartaro abstractum, caelum Raimundi Lullii, vitriolum naturae, aceturn acerrimum, fontem clarum ipsiusmet suae naturae, aquam aut menstruum faciens materiam vilem, draconem devorantem dicen, do in aliquibus textibus, quod talia sint principia, peris, nominando illa aurum complexionatum, aquam permanentem, menstruum corrumpens, aquam Mercurialem, spiritum universalem, aquam caelestem, sperma metallorum, semen & ultimam extremum, senem, qui non, dicat & decorat suos filios, leonem viridem, electuarium naturae, & in fine Chaos germinans in suo simili. Deparemus itaque hanc confusionem nominum de aquis menstrualibus, ex qua varietate nominum, ut non specificent, de qualem compositionem unum, aut aliud serviat, ad sus, cant intellectum illorum, qui non habent verum lumen, & cognitionem specifici pede invenit tam de primam, & secundam & solutionem nostri lapidis, quam etiam de ultimam elementatam suam formam, & incipiamus de lapide vegetabili, tanquam nobiliori, ut in hoc modo clare videbis,

propter quam causam Lapis variat & mutat nomen: sufficienter & abundanter ita quelibet declaravi, quomodo Caelum Raimundi Lullii non sit compositum ex alio, quam ex aqua vitae, recte rectificata, & quota cum sua sale, & illis assentibus, necessariis, quae requiruntur, & cum hoc caelum sit compositum ex subtilissimo & spiritiosissimo vegetabili, quod inter omnia vegetabilia invenitur, & habet potentiam reducendi etiam cum circulatione sua ipsum Lapidem nostrum in spiritum, ex quo cum progressu temporis & medianti necessario regimine ignium fit noster Elixir, & medicina magna, quae etiam ob hanc causam in ultima sua elementatione nominatur nomine appropriato sui menstrui, id est Lapis vegetabilis. Adverte igitur, quod per compositionem duorum Caeli non comprehendantur, nec intelligantur alia regimina menstruorum, aut aquarum menstrualium quam haec sequentia: id est menstruum vegetabile, aqua aerea, & spiritus, aut quinta essentia vini tartarizati, vel de tartaro abstracti, aqua Caelestis, id est Caelum Raimundi Lullii, ignis, aër aqua & terra, acetum & terrinum, sons clarus, ipsiusmet naturae. Sola menstruum Caeleste, & spiritum universalem pro ablutione & impraegnatione tuae rubi eundae (: nata ad faciendum volatilem spiritualem dispositum, & complexionatum sum ad auctionem & unionem alias nullo modo se conjungit:) & impalpabilis terrae, & adverte, quod Raimundus in sua tabula alphabetalis Codicilli declaret pro primis principiis.

Primum principium.

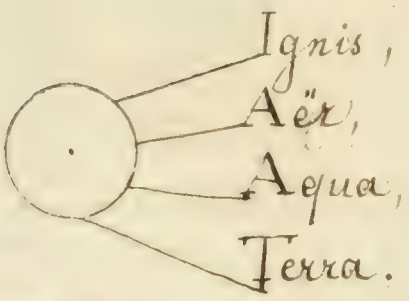

in hoc passu non opus est veritate; dicam, aut faciam aliam ex-
plicationem, sed solum manifestare tibi debeo, illud, quod Sa-
turnus multi significare de natura vitrioli, teneas igitur mente,
quia ubi tractabitur de formatione Lapidis minerales, te fa-
ciam Lapacem illius, quod multi inferre, & videbis quod tam in
nostra prima materia, sive Lapide, quam in materia universali,
& grande Chaos minerali cum ipsissima matre natura unita
inveniatur, & sic solum nomina aquarum istarum menstrua-
lium pertinent ad reducendum Lapidem nostrum in primam ma-
teriam, quae est noster Mercurius Philosophicus, per medium cujus
formatur benedictus Lapis negotiabilis. Sequitur nomen aquarum
menstrualium per medium quarum componitur Lapis dictus ani-
malis, & est aqua aut menstruum faciens, & vocans devorans, ma-
teria vilis, immunditia, quae projicitur in vias, resque ubi in-
venitur, & advertas, quod in hoc passu multi manent decepti,
credentes quod Philosophi intelligant, quod nostra prima materia,
aut ex aqua componitur Lapis proveniat, ex materia absurda,
& vili, & quaerunt, & defatigant se ex stercore, & menstruis
fœminarum facere aurum, & quamvis hi tales errent con-
tra naturam, & clara praecepta hujus Divinae operationis
sibi aperiunt, cum licentia vestra, ut non pro Opprobiano, turpi-
que & licentioso habear, nolo me declarare, sed tamen
credit aliter in favorem horum amentium cattenatorum,
non curando ex integro quod in stercore aut foetibus cor-
poris humani non possit inveniri, aut extrahi aurum, &
etiam ipsa nostra prima materia; sed adverte bene, quia

oportet, vt aliquis illorum pŏs regulariŏ bonŏ & magnus
partes finissimi auri, & tunc secure, & sine omni dubio ab
que artificio Philosophico, & influentiis coelestibus & con
sorantiis planetarum, & arcanis visicrum ignis virtuo,
si, & magni Chaos universalis, sed solumodo naturaliter
cacant aurum unitum cum ipsissimo sapiŏ. Quare
debes scire, quod loquendo de menstruo faciente materia
vili de medico, aut nullo pretio valent inferre; & loqui de
medicis terminis, qui debent aperire, destruere & salvare
nostrum sapidem, & dum sit compositum hoc menstruum
ex talibus extractis ex stercore & urina humana, ar
tificiose tamen est potentissimum, & tam acutum ac
tactens, licet sit altissimum, quae in deferance illud tol
lat quasi respirationem, jam si scire cupis, quomodo re
ducantur haec salia in menstrua tactentia, legas Testa
mentum Artesii, & invenies clare, quomodo procedere
debeas in calcinatione corporum metallicorum, & quod
per viam putrefactionis, i est caloris humidi haec salia
servantur in aquam, nam vado illam, quae transit
per alembicum, illorum menstruum est illud, quod manet
aqua permanens, reiterando toties dictam aquam supra
illud, quod remanet, usquedum totum transeat, & hoc mo
do per semet ipsum acuitur, & fit spirituale, sequere
ergo hunc stylum & regulam & facies per medium hujus
menstrui universalis faciens perfectam salutionem Phi,
losophicam tam bonam, & efficacem, quam cum menstruo
vegetabili, aut minerali, quamvis in principio illi desit
virtus, & pretium, usque dum ad ultimam suam sepa
rationem perveniat, in qua remanet privata omni ma
lignitate auri, & humidate extranea id est mercurii Phi,
losophici. In hoc modo igitur causante origine tuae se

lutionis tui Lapidis, acquirit nomen animalis, & nota, quod in fine hujus tractatus tibi palegaviam compositionem hujus aquae, & quomodo ali debeas hoc sale pro acuitione huae aquae appellatae à Raimundo illius aqua factens, sive sal armoniacum nostrum, pro confortatione illius, & etiam menstrui vegetabilis, prout infernus intelliges. Sequuntur nomina menstruorum, quae pertinent ad formandum Lapidem mineralem. Et non sim prolixus cum repetitione variorum nominum menstrualium poteris recire ad ea legenda in antecedentibus specificationibus, & ubi dicitur, quod salia sint principium operis, ie tibi dixi, quod in testamento Artesii sis inventurus, quomodo sunt illa salia, ex quibus componitur menstruum, id est ex primis Duobus luminaribus, sole & luna, ex quibus Lapis formatur, & hoc est illud quod Philosophi dicere volunt, quod in compositione Lapidis nostri non intret res extranea, aut aliena, nec varium, quod totum destruit extrahe illi ex ipsissimo nostro Lapide, albo & rubro, aquam menstrualem per spiritualem solutionem, & reductionem in primam materiam, sive Mercurium Philosophicum, & hoc modo sine omni admixtione cum iisdem requisitionibus ignium quae necessario observari debent in Lapide vegetali, datur forma completa Lapidi minerali. Non vale intermittere, antequam tibi declarem altera menstrua, quae proveniunt, & suam orginem ex mineralibus trahunt, & sunt, quasi una, eademque res, quia in uno corpore, & massa unita reperiuntur, te reddere capacem, quinam sit spiritus, aut menstruum corrumpens, sperma metallorum. Nota igitur, quod hoc extrahatur ex Saturno, reducendo illum prius totum in salem, postea in aquam cum tot reiteratis distillationibus per retortam, usquedum haec aqua de novo congeletur, & non ulterius transeat,

quae coagulatio in forma terrae appellatur, semen masculinum, in quam semivabis tuam rubicundam & impalpabilem terram rubeam, regendo te cum regulis universalibus regiminum ignis, & scias quod hoc menstruum habeat qualitatem majorem re liquiis omnibus corrumpendi intra breve spatium, aut tempus tuum corpus, aut capitem, ab quam causam multi appellarunt Saturnum aurum leprosum, cum sit metallum sal impurum, crudum, & indigestum, licet habeat maximam tincturam salarem in se, & sit dispositissimum ad realem transmutationem, & cum sit hoc sal, aqua & semen Res malignissima, propterea cum viva ratione declararunt Philosophi, quod in principio sit summum venenum, & in fine, perfecta medicina. —

Nunc igitur in fine hujus tractatus te decebo, quomodo converti debeat Saturnus in salem, sine calcinatione ignis, prout istud ma, gisterium requirit. Vala etiam, quod hoc menstruum a Philoso, phia appellatur Seneca cum habitu Criseo, qui devorat suos fi, lios. Veniamus ad declarationem reliquarum sequentium aqua, rum, menstrualium, id est, quidnam sit aqua mercurialis, seu viridis, vitriolum naturae, electrum naturae, materia uni, versalis, primum extremum & in fine illud chaos germinans in suo genere: Scias quod sint duae aquae mercuriales, una facta per artificiosam solutionem ipsiusmet Mercurii vulgi, & alia, quam nobis ipsa mater natura in visceribus terrae praeparavit, prout infra intelliges: prima non servit, nisi ad opera particularia, sive tincturas, quae non habeat multipli, cationem, & minus fermentum, & non ampleitantur in pro, jectione sua, nisi certam praecisam quantitatem. Ratio au, tem est ista, quia intrat in principio talis compositionis, sive solutionis, aliquid de nostro Lapide, quod in fine no, stri lapidis totaliter elementati tibi debet servire ad eandem animam ingressivam, & multiplicativam, post, quam in unione per debitam & necessariam destructionem nostrae primae materiae ipsa aqua Mercurialis, quae debet esse quatuor partibus plus aliis menstruis in reiteratione

Distillationis major pars ejus conjungitur cum nostro capite
simul, aut terra inseparabili inspissata, alcosa & remanet hoc
modo medicina impregnata, & abundanter saturata ea parte
pas mercurialibus, quae non potest cum sit a principio suffo-
cata, & exurata aqua cum nulla farina, recipere ulterio-
rem allevationem aut incrementum, nihilominus in quan-
tum se extendit eorum virtus, similes medicinae finitae,
& determinatae habent aliquid, quod e suo in arcanu con-
tarium nostri Elixiri, & magnae medicinae universalis,
prout originalis liber te docuit, quomodo fiat haec aqua
Mercurialis, ubi ultimo tractabitur de sale, menstruo
corrumpente, terra & semine masculino, ac Saturno, ubi
etiam de uno & altero claram faciemus mentionem &
distinctam. —

Hunc nota & aperi aures, & considera bene cum oculo
intellectus illud, quod tibi volo communicare in sequenti
capitulo, quod nunquam ullus Philosophus declaravit, & si-
as, quod reliqua omnia superius specificata nomina,
& quae sequuntur post aquam Mercurialem, ubi incipiat verbum
Ex veritis omnia illa sint, & reperiantur in una sola re vera,
ut est in saepius dicto Chaos, quod finaliter non est aliud, quam il-
la gloriosa & unctuosa terra, productrix omnium bonorum & ex
hoc ipsius thesauro, postquam illud semen, quod in illa seminabis
per miraculosam potentiam, universalem generationem, quam illa in
se, & per semet ipsam habet, habet potentiam faciendi germinare,
arboriscere producit ipsissimum capitem, nihilominus non ut-
tur ista terra pro alio, quam ad extrahendum terminum cum
artificioso Magisterio, & suam aquositatem unctuositatem, & pri-
mum suum ens, quia si velimus ea uti ad compositionem capi-
tis illa sola, sine ultimo suo perfectionato & maturo fructu,
qui non invenitur active in illo suo primo esse visibiliter
& corporaliter conjuncta quatuor elementa, prout antecedenter
in hoc tractatu tibi sufficienter recensui, & tali modo

non sufficeret aqua, & plures vitae hominis ad terminandum opus, propterea saluando prouti Dixi vobis seruit iuxta debito & necessario medio suum principium, nata primum extremum, & ad finem, cum in breuiore tempore operis nostri perfectum finem, nata ultimum extremum; quae res non appellatur alio nomine a nostris quam Mercurius, & Sulphur. hic liquor est primum Ens, extractum ex virtuosa, & uirtuosa terra, quae rumpit ossa, frangit, dividit, solvit, & solutum resolvit, omnia corpora Metallica sic cruda, imperfecta & indigesta, reducendo illa in illorum primam materiam, ex qua originem habuerunt ista, & secunda aqua Mercurialis Philosophica tam occulta & reservata ab omnibus. Restat ut tibi declarem, nos inveniatur haec benedicta terra, quae sit minus, aut plus perfecta, & quomodo procedi debeat in hoc mirabili Arcano Saturae, & revera cum reverenti tremore animi admirandi debet divina potentia ipsi a summo motore benedicta, qui sit laudatus in saeculum saeculi Amen. —

Quare est notandum; quod perfecta terra, qua uti debes accipi debeat ex minera, quae procedit finum solem, & quo proximior fuerit semini auro, id est, nos vulgariter aurum, vel Sed dura & sparsa super petram, terram aut arenam mineralem, ita est magis perfecta. quia e reliqua terra nigrior, ponderosior, amorosior & untuosior & sufficit illa, quae inveniatur, nos non est Mercurius vivus, cum non sit natura id congelandum & fixandum, ut non valeat. — Adjunge te igitur partibus perfectioribus & fixioribus & modo, quando extrahatur humiditas & untuositas reducendo illa in suum primum Ens, quae est aqua nostra Mercurialis Philosophica Regularis. & gubernate, prout se quitur.. Etiam quando colligis totam gloriosam terram, antequam eam transportes in secretum domum foras, claude illam in ipso loco, in vase vitreo, bene sigillato, & occluso orificio ejus cera hispanica, hoc modo eam poteris transportare, quo

vaueris, quia sic inclusa non poterit impraegnari aëre, aut hu-
midate aliena, & non poterit exhalare eius spiritus, nec
ejus humidum, & unctuositas radicalis Desiccari, & separare se,
ideoque stabit in, & perdit hic inferius sibi declarabitur.

Nota duobus modis fit extractio: primus modus est,
ut claudas hanc terram in una Retorta cum suo recipien-
te bene clauso, & cum suavi igne cinerum lacies transire
hoc, quod transire potest & transibit aqua, & superius ma-
teralis unctuositas. cuius aquositatem postea abstrahe
cum lenta phlegmentatione, ut partes unctuosae, in quibus
consistit virtus mirabilis potentia, remaneant sine phleg-
mate, & adustione, & salva illam, sicuti vis praetiosis
simam, in vase vitreo bene clauso. —

Nota, si vis recuperare tuum extractum & distillatum pri-
mum Ens poteris facere & eius vivificabitur, quamvis, si
eam feceris cum supra dicto phlegmate, & adustione;
Ego tamen non inveni hanc necessariam reiterationem. —

Nota secundum modum, curabis tibi fieri vas ex vitreo fino,
vel ex Chrustallo lenelo in forma pignatae, quam tabis ce-
re sito sapientiae & totum sit crassum unciae, & ut nec
cius desistat virtutis ignis, & quando fuerit bene sitatum,
accipies illum supra fornacem carbonum, & ea illi tan-
tum ignem, ut quasi ignescat superius Orificium vasis,
accipies desuper eum campanam vitreum, cuius cras-
sus sit profundus ad latitudinem unius digiti, ad modum
ne calem, quamdiu sit aeum, ispiritus, & quando totum
erit extramediatum, tum cum ano cochleari projicies de
tua gloriosa terra in vas suppositum, & subito coope-
ries illud cum campana, quia dum ista terra sola sit,
sulphur, & Mercurius, salit spiritus suus in campanam,
& sic paullatim subtilibus pluviis intro projicies novam
terram, taliqua illam quantitatem, quam desideras, & hoc mo-
do procedendo habebis minorem defatigationem separandi

(ruditatem) ab unctuositate, quia dum salit, superfluum humidum desiccat & deglutit ipsum aërem. Et hoc est verum nostrum menstruum) per curiale) per medium cujus potentiae reducès tuum aurum calcinatum, sive foliatum cum omni modico calore naturali, & in brevissimo spatio temporis in [componendo alia menstrua] cum primum Ens sine defatigatione & consumptione temporis in componendo alia menstrua supra specificata, & haec est abbreviatio compositionis nostri magni Elixir, sive medicinae universalis, & pateris absolvere totum opus clausum, quae est in tuo Mercurio Philosophico in ovo, aut faggio, lo intra tempus trium mensium. —

Nota, in antecedentibus capitulis feci mentionem, quod in fine hujus tractatûs tibi monstraturus sim duos alios modos acuendi seu tartarizandi tuum spiritum divinum, aut aquam ardentem ut absque defatigatione, qua in haberes in subtiliando tuo sale tartari cum aceto distillato, pro ati tibi antea declaravi, & erit magis perfectus, modo sequenti, & hoc vult referre. Nota in primo libro, aut luminario originali, quae cum his verbis formalibus dicit, quod debeas accipere tartarum, aut salem, & ipsum (cum vermiglium), ex quo fecisti tuam aquam ardentem, & debes intelligere sequenti modo. Est de faecibus, quae remanserunt in fundo ipsiusmet vini vermiglii, quae in fine remanebant, prout materia crassa in fundo vasis. illas faeces debes exsiccare, & calcinare, prout dictum est de altero Tartaro usque ad suam perfectam albedinem, & postea salvere in aqua, dephlegmando illam & reducendo in oleum, et in fine in salem desiccando eo ipso modo, quo fecisti de altero tartaro, & hoc sine tot aliis sublationibus unitur, & transit cum spiritu, cum sit de ipsius ma sua natura, & intellige me bene, si habes judicium, quia est magna differentia illius materiae faeciae, quae prius dixi

tinctura permanens in vino ab una re, quae est reducta in cor, pus, sive cor in lapide, & hoc sufficit. Dixi etiam, quod vocem tu facias tantum illud quod vult referre Raimundus Lullius cum de reditione sui Eli, sive spiritus Divini per medium sacri armarii nostri, appellando illam vocem tuam, propter quod non opus est, ut dicam tibi aliud, cum tibi jam aperte patefecerim, quae hic * fiat ex Stercore & urina corporis humani, solum super est, ut tibi dicam modum quomodo praeparetur.—

Accipies igitur de illo sterdore aride & sicco, quod multo tempore jacuit sub coelo aperto, & impones unam scatellam cooperiendo illam cum suo cooperculo bene lutato, & cum cuto sapientiae clauso, & mittes omnia ad fornacem philosophicam, aut calus ad calcinandum, usquedum fiat albissimum, quod postea macinabis subtiliter, terendo & in parte servabis. Habeas postea urinam sani hominis in flaxam, & pro cautela duabus aut tribus vicibus vas vitreum bibulam filtra lam, accipe tuam calcem sterdoris, pone illam in urinale vitreum, & infunde desuper tantum de urina, ut remaneat cala cooperta, ad minus ad unam bonam spitamam, pone illam in furnum cum suavissimo igne digestionis & ex, tractionis per unam diem naturalem, postea sine illam supra ipsam furnum frigescere, & dum frigida fuerit, de cala uri, nam, & sic saepius transibit aliquid turbulentum, filtra illud de novo, ut supra, ut remaneat clarissima; habeas postmodum minus urinale cum suo pileo & recipiente, & impone dictam urinam imbibitam & impraegnatam ex sale sterdoris humani, & cum arenibico supra fornacem cineream cum suavi igne distillabis movendo sic, tae urinae in circa, & postea amove pileum, & cum vase

aperto contin uadis igitur iam ĉiu, donec evaporet tota hu-
miditas urinae. Videbis in hac evaporatione mirabilem
varietatem multorum colorum, & in fine invenies tuum sa-
lem acutissimum, acutissimum & summi doctoris in fundo
liviratio, sicca illum in vase vitreo. quia iste (est) noster sal
Armoniacus; rota jam; opus ĉum hoc sale, acues tuum
spiritum Divinum, & scias, quod sine omni manipula-
tione & subtilatione subito penetret, & se spiritualiter uni-
at ĉum aqua ardente; & sic ĉum una sola reiteratio-
ne Alembici post unionem salis ĉum spiritu habebis tu-
um menstruum pro debita solutione nostri lapidis in
summa perfectione, & haec est aqua, seu menstruum
faciens, & guberna te in omnibus ipsissimo modo, quo
fit menstruum vegetabile. Vestat, ut tibi declaram
& ĉum hoc finio, laudando & gratias agendo
Divinae suae gratiae, quod paturim producere ad fi-
nem hoc reale luminare hujus divinae operationis.
Ora Deum pro me, & illi redde debitum tributum, sicuti te
admoneo, & exhortor ex ipsissimis meis tractatibus
& hoc totum ad honorem & gloriam sanctissi-
mae Trinitatis, & beatissimae virginis
Mariae, Amen. —

Sequitur compositio Aquae Divinae occulti & secreti secretorum.

Scias igitur, quod materia propria extrahitur ab illa re, quam Raicem mundi, ut dixi in mea epistola, nominat nigram; nihil quia nigro, & aliud non est, quam aqua nostra vitiosa, a via potenti orta, & est illa; ut dicit Hermes, quae extrahitur ex cavernis occultis minerarum; & dico fratres, quod ista aqua a vicio dicitur imperfecta sine conjunctione sui fratris, sed per conjunctionem efficitur permanens & perseverans in igne & tunc est matrix, stipes & fundamentum, (germen boni aeris, compositum nostrum, aqua serenans, aqua vegetabilis, ignis Balnei Mariae, primum sperma metallorum, Chaos universale, penes Hermaphroditum, ergo concipiens, Calcania nostra & Lunaria major, & est per alia nomina infinita a Philosophis nominata, quoniam tantum de ea nomina multiplicaverunt, qua de re omnes operatores hujus artis in errorem inciderunt, de quibus tamen nullus expertus in arte erat, sed semper putarent & intelligerent unam esse solam rem, sed diverso modo a nobis nominetur, ideo in turba praecipitur, quod non dimittatur propter nominum pluralitatem, ideo Plato in Turba sua dixit: quod longo tempore per Philosophorum libros quaesivi & rogavi Deum, ut rem ipsam aperiret, & tandem illa oratione obtinui aquam meam, quam cognovi verum esse Acetum; & quanto magis libros legebam, tanto plus veritas illustrata fuit hujus rei, quae est aqua

benedicta & magistra artis in capitulo 54 testatur di-
cens: est autem secretum artis scire aquam acetosam, &
gloriosam, quae corpus vertit in spiritum, de qua superius
locuti sumus.

Restat, ut tibi declarem, quomodo fiat & convertatur ne-
strum corpus in aquam, quod in
fine hujus tractatus ejus te velim facere capacem.
Accipe igitur v: g: tres sextarios vini albi corsi perfectis-
simi nostri, vide illud in vitro sextario recti ve-
teris vasis distillati & recte spumati, & adjunge illi
4 uncias nostri antecedentis Salis Armaniaci, funde
de inde hanc compositionem in unum vasculum a lembo
di faience. habeas postea laminas Saturni puri sine de-
re stanni, aut alterius metalli, & dictae laminae sint cras-
sae ad medietatem largi pollicis aut chartae foliorum ac,
commodando supra vasculum aliquot tignilla, ut possint
manere suspensae laminae Saturni tribus digitis supra
dictam compositionem, cooperias vas cum uno altero
vase; & permitte illud stare in loco aperto, in quem
de nocte Serenitas & de die Sol mordere potest; & om-
nibus 5. aut 6. diebus invenies supra tuas laminas
albissimum Salem, & quasi nive aut farina cooperias,
leva & collige subtiliter, quantum potes cum una
penna de hoc Sale, & serva illud in balneo vitreo;
repone dictas laminas de novo in locum primum &
accommoda illas priori modo, & sic semper in praedicto
tempore de novo colliges Salem, ut supra fecisti, &
sic continuabis, donec totus Saturnus sit conversus
in Salem, & tu habeas illam quantitatem, quam ne-
cessario habere debes. Accipe dictum Salem, & pone

illum in vasculum bene occlusum, & clausum per 15 dies, aut 20. in putrefactionem in limum exiium, qui passim salvetur in aquam, partem autem non solutam pone in Retortam cum suo Recipiente, & cum suavi ig. ne Distilla, quae potest Distillari, postea reassunde Distilla, tum supra illas partes, quae remanserunt insolutae in Retorta & reitera tot vicibus Dictum processum, donec totum transeat in aquam, & hoc est Menstruum cor, rumpens cum suo pateris facere solutionem hae terrae aureae, sicut cum reliquis praecedentis menstruis & scias, quando totus sal erit solutus in aquam in Retorta cum praedictis reiterationibus, poteris dicere ac congc, landam dictam aquam adhuc una vice in terram al, cohisimam & incerissimam. Id est putredine & repellendo tot vicibus per praedictum alembicum, donec de novo condensetur, & haec terra appellatur a nobis semen masculinum, & pateris acquere tuum spiritum, sive Iam Sperliam Divinam. Quinam sibi ipsi, me nato, sicuti sum. Sale Martari. aut Sale Armoni, ac nostro per debitam solutionem nostri Lapidis & procedere in omnibus, prout jam es informatus.

Finis Coronat opus.